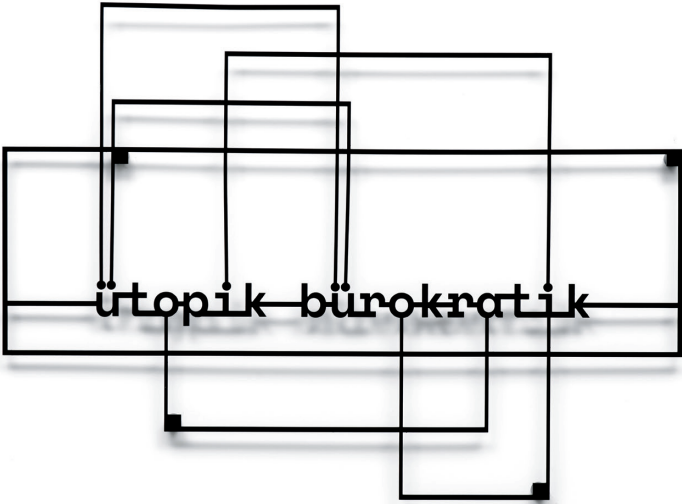

Memed Erdener

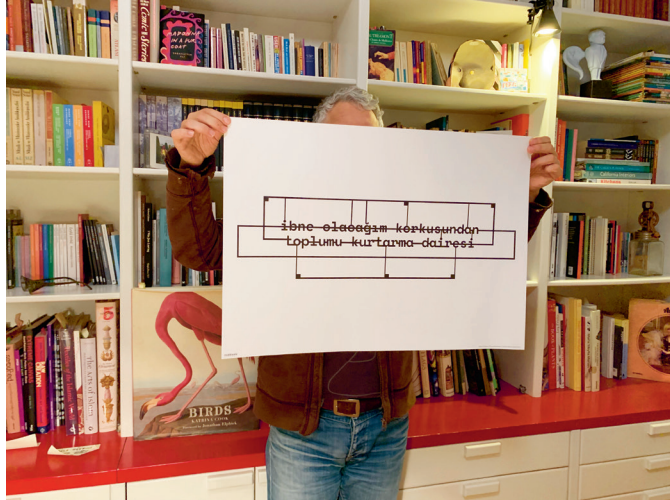
Utopian Bureaucratic

**Üzeri
örümcek
ağı
tutmuş
[şey]
bir
incidir.**

[Anything]
with a
spiderweb
on it
is
a pearl.

fotoğraf / photograph: Gülcan Evrenos

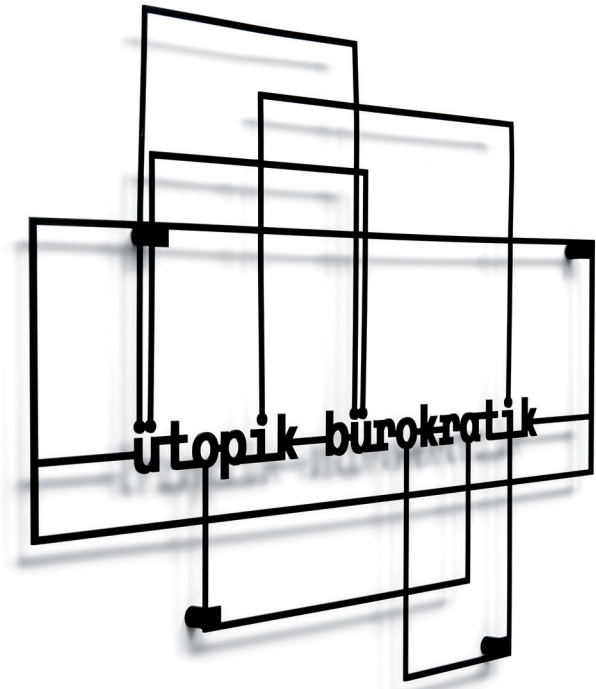

Bu katalog 5 Şubat - 26 Mart 2021 tarihleri arasında Zilberman Gallery tarafından düzenlenen, Memed Erdener'in *Ütopik Bürokratik* adlı sergisi için 800 adet basılmıştır. Tüm yayın hakları saklıdır. İzin almadan çoğaltılamaz, yayınlanamaz, dağıtılamaz.

This catalogue is printed 800 copies for Memed Erdener's exhibition titled *Utopian Bureaucratic* organized by Zilberman Gallery February 5 - March 26, 2021. This catalogue cannot be copied, re-printed or distributed without the permission.

Ütopik Bürokratik | Utopian Bureaucratic
Zilberman | İstanbul
05.02 - 26.03.2021

yazarlar / writers: Gülcan Evrenos, Cihat Duman, Evrim Altuğ, Marta Smolińska.
çeviri / translation: Zeynep Nur Ayanoğlu
düzelti / proofreading: Evrim Altuğ, Gürem Özcan, Zeynep Nur Ayanoğlu, Gizem Demirçelik
tasarım / design: mEmEdErdEnEr
yazı karakteri / font: Eames Century Modern
fotoğraflar / photos: Kayhan Kaygusuz
baskı evi / printing house: A4 Ofset
baskı koordinasyonu / printing coordination: Gürem Özcan
teşekkürler / thanks to: Antonio Cosentino, Nazım Dikbaş, Cihat Duman, Gülcan Evrenos, Azat Demirel, Moiz Zilberman, Evrim Altuğ, Gizem Demirçelik, Zeynep Nur Ayanoğlu, Naz Kocadere, Gürem Özcan, Eren Kondul, Fatih Aydın, Fatoş Kaptıkaçtı, Kayhan Kaygusuz.

5.02 - 26.03.2021

ZILBERMAN
İSTANBUL | BERLIN

**Bizi
doğuran aslında
çocuğumuz mu.***

Is it, in fact,
our own children
that give birth to us.*

*Gülcan Evrenos

Uzaydan bile karanlık bir aydınlık

GÜLCAN EVRENOS 02.2021

Uzay-zaman yırtıldı, biz hiç hissetmeden düştük. Düştük kelimesi bilmediğimiz mekanistler tarafından belki de böyle tasarlandı. Biz başka bir zamanın düşüyoruz, bu zamana düştüğümüzde. Kumaşın altında hissediyoruz hareket edenleri ama o kadar. Açamıyoruz perdeyi.

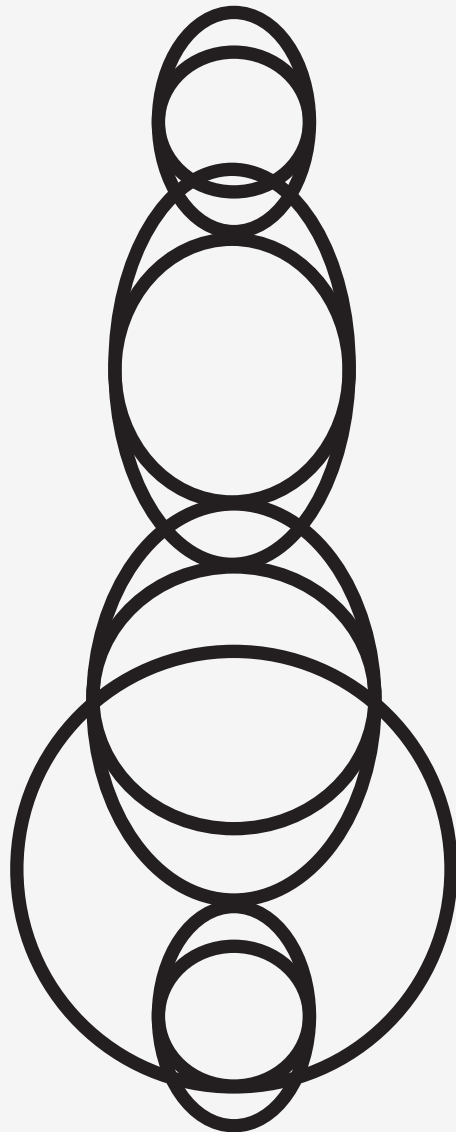
Ne kadar farklıyız, o kadar aynıyız. Kara delikler üzerine yemin edebilirim ki, bütün olasılıklar ve onların olasılıkları ve de onlarınkiler hepsi sonsuz permütasyon ve kombinasyonlarda yaşanıyor. Biz de geceleri oturup seyrediyoruz, yalnızlığımıza hırçınca.

Bir dikiş iğnesi ile teyel teyel ilerliyoruz. Bir deldiğin yeri seçmez de çıkarsın ya kumaştan. Girersin ya az uzağından. Acaba ne kadar fark eder kumaş için. Ya da elbiseye. Sanmam ki çok. Ama ipliğe, deliğe ve iğneye. Bi’ düşün. Fark eder.

Zamanın hamurunda acaba bütün yıllar aynı mı. Uzunlukları topaklanıp değişiyor mu. O zaman ölçüler nereye çıkıyor. Aynı an kaç boyda sürebiliyor. Hidrojene kızmak da olmaz, bugün evrenin yaratılışından birer parça içerek yaşıyoruz.

Geldiğimiz yere niye geldik. Bizim için kim karar verdi. Peki annemize. Bizi doğuran aslında çocuğumuz mu.

Yürüyelim, geldiğimiz yere bakalım. Aynı yerden geldik, aynı yere geldik. Uzayın altından dokunalım.

“Gelecekte Bir Ülke İçin Fikirler -01” eskiz / 2021
“Ideas For A Future Country -01” sketch / 2021

Bright even darker than space

GÜLCAN EVRENOS 02.2021

Space-time was torn, and we fell without feeling at all. Maybe the word “we fell” was designed like this by mechanists whom we do not know. We are the dream of another time, when we fell into this time. Under the fabric, we feel the moving, but that’s all. We can’t open the curtain.

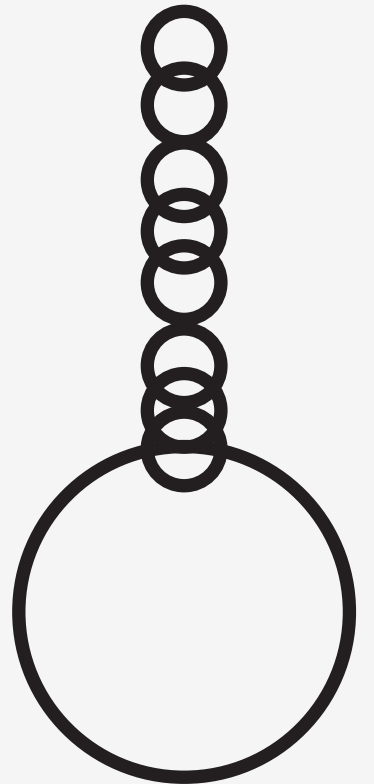
The more different we are, the one and the same we are. I can swear on black holes that all probabilities and their probabilities and theirs, they all happen in endless permutations and combinations. And we sit and watch our loneliness at nights, peevishly.

We proceed making a rough stitch with a sewing needle. As in you don’t favor where you pierce, and you get it out of the fabric. You pierce just a bit farther. I wonder how much difference it makes for the fabric. Or for the dress. I suppose not much. But for the thread, for the hole, and for the needle. Just think about it. It does make a difference.

I wonder if all years are the same in the dough of time. If their length gets lumpy and varies. Then where do the measures lead. How many lengths can a moment last in. Getting angry with hydrogen will not do, today we live by drinking small bits of the creation of the universe.

Why did we come to where we came. Who decided for us. Well then, for our mother. Is it, in fact, our own children that give birth to us.

Let’s walk, let’s see where we came from. We came from the same place, came to the same place. Let’s touch from under space.

“Gelecekte Bir Ülke İçin Fikirler -02” eskiz / 2021
“Ideas For A Future Country -02” sketch / 2021

Bebekler siyasi görüşlerini derhal açıklayacaktı

CİHAT DUMAN ve MEMED ERDENER 02.2021

Tabiatın skor üstünlüğünü ele geçirdiğini fark eden kimi insanlar on beş yirmi bin yıldır rahatsız. Kültürle iş birliği halinde olan gafil çoğunluk ise galibiyetin tadını çıkarıyor! Toplum, kişiyi şahsiyetsizleştiriyor. Buna direnen insanlar ise rahatsızlıklarını sanatla gideriyor. Bir yanda deneyimin emniyetsiz coğrafyası diğer yanda sezginin şifa dolu yurdu. Her şeyin farkında olan rahatsız insan, sezgileriyle neşelenmeye devam ediyor. İz bırakıyor. Çiziyor, boyuyor, ses çıkarıyor, vücudunu kâr elde etme amacı gütmekten oynatıyor. Deneyimliler tecrübeyi toplumun lehine kullanıp; toplumu soğuktan, açlıktan, yırtıcılara yem olmaktan kurtaracaktı. Ambarlardaki tahıl eşit miktarda dağıtılacaktı. Kimse bekar kalmayacaktı. Ama olmadı.

Sezginin patika yolları eserde görüntülendiğinde eseri yapana telefonlarımızı kapatarak eşlik ederiz. Şunu biliriz ki ilham verenin ilham alışını takip etmek dikkat ister. Silahların ve ayakkabıların bile bırakıldığı bu eşlik bize plasentadan yadigardır. Madde ile mana, öz ile görünüş arasındaki ana yolu unutmak, alternatifleri, kılcalları tefekkür; ayağında ayakkabı, elinde telefonla becerilemez. Saatlerin on yılda bir ayarlandığı *the* ülkede yasaların kâğıda kazınması bize emniyet vermediği için sıkı önlemler almak gerekiyor. Sert fakat ucuz, metalden ama altından değil. Vasiler, vekiller, kayyumlar, halefler, varisler bize huzur ve güven ortamı sağlayacaktı. Cektı, caktı. Olacaktı ama olmadı. Geçmiş bize neler vaat edecekti, fakat gelecekte neler olacaktı? Bunları nasıl bilecektik? Elbet bir gün aklımızı kurcalayan soru bu olacaktı. O halde geçmişte araştırma yapmak için, Leibniz Dedektiflik Limited adına işe koyulacaktık. Araştırma süresince karşımıza çıkacak üzeri örümcek ağı bağlamış her “şey” bir inci olacaktı.

Fakat onu ummadığımız bir yerde, Türkçenin zaman kipleri odasında bulacaktık: *Gelecek zamanın hikâyesi*.

Gelecek zamanın hikâyesi sayesinde, henüz yaşanmamış, fakat yaşanmayı bekleyen hatıralar üzerinde uzun ve zahmetli tetkikler yapacaktık. Böylece Ricœur’ün bahsettiği geçmişin henüz tamamlanmamış potansiyelini öğrenecektik. Demir tavında dövülecekti. “Ben”i bir aslan parçalamayacaktı. Otelde yangın çıkmayacaktı, tren garı patlamayacaktı, 2020 bitmeyecekti, başbakan adada asılmayacaktı, Pera yağmalanmayacaktı, mülteciler suda boğulmayacaktı, kaçakçıların üzerine bombalar düşmeyecekti. Bu deneyimlenmemiş bilgi ile yaşanması dayatılan hayatı olduğu gibi değiştirecektik. Hesaplamalarımız doğruysa her yerden hür irade fışkıracaktı. Bebekler siyasi görüşlerini derhal açıklayacaktı, memur maaşlarında düşüncüyü ifade ve propaganda indirimi yapılacaktı, yutkunmak ve içine atmak özel tüketim vergisine tabi kılınacaktı, bedeninden utananlar utanmazları tanrılara ve kurumlara kurban edecekti. Ve nihayet, kötülük için çalışmayan ütopik bir bürokrasinin kurumları kurulacaktı. Ah ne güzel olacaktı. Anayollara moloz dökülecekti, keçi yolları tıraşlanacaktı. Cektı, caktı.

Babies would immediately express their political views

CİHAT DUMAN & MEMED ERDENER 02.2021

Some people, realizing that nature has the upper hand, have been troubled for fifteen to twenty thousand years. As for the unwary majority in cooperation with the culture it is enjoying the winning! Society dehumanizes the person. And people who resist this overcome their ailments with art. On the one hand, the insecure geography of experience, and on the other, the healing homeland of intuition. The disturbed person, aware of everything, continues to cheer up with his heuristics. He leaves a mark. He draws, paints, makes noises, moves his body without seeking profit. Experienced people would use experience in favor of society, saving it from cold, hunger, and predators. Grain in the barns would be distributed evenly. Nobody would be left single. But things didn’t unfold like this.

When the pathways of intuition are displayed in the work, we accompany the creator by switching off our mobiles. We know that following the inspiration of the inspirer requires attention. This accompaniment, where even guns and shontries are discarded, is a relic from the placenta. Forgetting the main path between matter and meaning, and essence and appearance; contemplating alternatives, and capillaries; these cannot be done with shoes on feet, and phone in hand. In *the* country where time is regulated every ten years, it is necessary to take strict measures because it does not feel safe that the laws are engraved on the paper. Rough but cheap, made of metal but not gold. Guardians, deputies, trustees, successors, heirs would provide us with an atmosphere of peace and security. Would be this, would be that. Things would happen but they didn’t. What would the past promise us, but what would the future hold for us? How were we to know these? Of

course, this would be the question that one day would meddle with our minds. Then we would work for Leibniz Investigation Company in order to investigate the past. Anything with a spider web on it, anything that we were to come across would be a pearl during the investigation. But we were going to find it in an unexpected place, in the Turkish tenses room: *Future in the past*.

Thanks to future in the past, we were going to do long and painstaking observations on memories which await to be experienced. Thus, we would be able to learn about the past’s potential, yet incomplete, which Ricœur talks about. People would strike while the iron is hot. A lion would not rip up the “I.” There would be no fire in the hotel, the train station would not explode, 2020 would not end, the prime minister would not be executed on the island, Pera would not be looted, refugees would not drown in water, bombs would not fall on the smugglers. We would use this not-yet-experienced knowledge to change the life that is imposed on us. If my calculations turned out to be accurate, free will would burst out of everywhere. Babies would immediately express their political views; there would be discounts on the salaries of civil servants in return for expressing their opinions and propaganda; swallowing and repressing would be subject to special consumption tax; those who are ashamed of their body would sacrifice the shameless to gods and institutions. And finally institutions of a utopian bureaucracy that wouldn’t work for evil was to be established. Oh, how beautiful this would be! Rubble would be dumped on the highways; goat roads would be scalped. Would be this, would be that.

Ütopik algı levhaları

EVİRİM ALTUĞ 02.2021

“Oku ve anlat.”

İlköğretim çağında maruz kaldığımız, belki ilk bürokratik buyruktu.

Önce (*muhabkık içimizden, kimseye işittirmeksizin*) bir şeyleri ezberleyecek, sonra kendi derme çatma kelimelerimize, şansımız, cüretimiz de varsa, eylemlerimize sevk ederek, aynı anlam ve ideale koşacaktık.

Bir şeyi ezberlemek, onun bizi sahiplenmesi, sırf kendine saklamasıyla eş değerd. ‘Çıkar göster’ denildiği vakit, tek solukta telaffuzdan gocunmayacaktık. Onu ne kadar hatırlıyorsak, kendimizi kaybedene kadar ona tutunacak, onu savunacaktık.

Bu ikilemi, aynı şekilde, atlaslarda gözlerimiz önüne serili, bilumum fiziki ve siyasî haritaya aidiyet talebimizde de hissedip, durduk. Kimimiz doğrudan ülkesini, kimimiz dolaylı tümleç misali, hep gitmek istediği, düşlediğini seçip, parmağıyla koymuş gibi, o haritalarda kendini buldu.

Sonra bitmedi bu, kendimizi ne tam anlamıyla soyutlama, ne de somutlama halimizin, çetrefilli bir buket benzerini, *altyazı ile görüntü*, ya da ‘*örjinal-dublaj*’ veya ‘*renkli-siyah beyaz*’ ya da ‘*naklen-banttan*’ gelgitler arasında deneyimlemeye başladık.

Veya, Resim-İş, Müzik, Türkçe derslerinde hep, bir ‘direksiyon’ devraldık. Millî dünler, mevsimler, türlü yerel, ailevi ve beşerî örf ve âdetleri önce çizgiler, sonra boyalar, ardından notalar ve sözlerle tahayyül edip, ardından bunların hakikatine tahammül

etmeye başladık. Ne müziğimiz, ne imgelerimiz, ne de kullandığımız kelimelerde, kendimize rastlayamadık...

Muhakeme vitesini hep otomatikte, ezbere ve sınıfta, bütünlemeye, ikmale bıraktık.

Memed’in Zilberman İstanbul’da yer bulan son yapıt dizisi *Ütopik Bürokratik*, hayat trafiğinin çileli haritasında bizi kendimizle yeniden karşı karşıya bırakmak adına bir dizi yönlendirme levhasını önümüze çıkarıyor.

Can Yücel’e, Ece Ayhan’a, Cemal Süreya’ya, Turgut Uyar’a, Orhan Veli’ye selam söyleyen, sözlüklere işyankâr bir grup ‘kafası bozuk’ kelime var önümüzde. Tümü, birkaç yönden okunaklı, anlatılmayı hak eder bir içerik vadediyor. Yönlendirmeyi değil, vesile olmayı önceliyor.

Biçimsel olarak rölyefleri, yazıtları da arkasına alan bu gür sesli, kavruk cüsseli demir levhalar, günümüz yeraltı şebekelerinin gittikçe soyuta yaklaşan şemalarını, ya da Modern sanatın Art Deco grafik nezaketini de bünyesinde barındırıyor.

Memed, giderek kavramsal bir berraklığa da yaklaşık, şiiri belki de bilinen en plastik malzeme olarak yâd ettiği bu serisi ile görsel, metinsel, semantik ‘kalıp’ların (İngilizcede ‘pattern’ denilen mefhumun) dışına nasıl çıkabileceğimize, onlarla ne kadar baş başa kalabileceğimize dair, manzum müdahalelerde bulunuyor.

Kalıp, Osmanlıca dilinde ‘resim’, numune’, ‘örnek’, ‘kalıp’ gibi ifadelere karşılık gelirken, günümüzdeki yaygın anlamı ile ‘desen’e de hizmet ediyor. İşte, bu

Utopian perception boards

EVİRİM ALTUĞ 02.2021

“Read and tell.”

What we were exposed to in primary school was probably the first bureaucratic order.

We would first memorize things (*certainly without anyone hearing*), then we would run to the same meaning and ideal by driving our own makeshift words, and also to our actions, if we had luck and courage.

Memorizing something was equal to its owning us, simply keeping us to itself. When we were to be told “show me”, we wouldn’t fall short of delivering it in one breath. The more we remember it, the more we would hold on to it and defend it until we lose ourselves.

We have also felt this dilemma with all the physical and political maps that were presented before our eyes in atlases. Some of us put their index finger directly at their country on these maps, some of us found themselves on different places where they always wanted to go, like an indirect object.

Then this did not end. We began experiencing ourselves neither in full abstraction nor in the intricate bouquet-like of our embodiment, we were torn between *images with subtitles*, or between “*original-dubbing*” or “*colorful black-and-white*” or “*live-tape*” tides.

Or we always took over a “steering wheel” in Painting, Music and Turkish lessons. We envisioned national yesterdays, seasons, various local, domestic and human traditions, first with lines, then paints, then

notes and words, and then we started tolerating their truth. We could not come across ourselves in our music, images, or words.

We always left the gear of reasoning in automatic navigation, we failed reasoning, we had to make up, and we had to replenish.

Memed’s latest series of work entitled *Utopian Bureaucratic* featured in Zilberman Istanbul, brings up a series of directional signs in order to confront us with ourselves again on the painful map of life traffic.

We have a group of “annoyed” words that rebel against dictionaries, saluting Can Yücel, Ece Ayhan, Cemal Süreya, Turgut Uyar, and Orhan Veli. They all promise a content worthy of expression that can be read in several ways. They prioritize conducting towards something, not directing.

Stylistically, these signs with strong voice and roasted bodies which take reliefs and inscriptions behind them, incorporate the increasingly abstract schemes of today’s underground networks or the Art Deco graphic courtesy of modern art.

Memed is increasingly intervening in a poetic way, reaching a sheer conceptual clarity, about how we can get out of the visual, textual, semantic “patterns” and how long we can be alone with them with this series, in which he regards poetry perhaps as the most plastic material known.

Whereas the word pattern corresponds to expressions such as “painting,” “sample,” “specimen,” or “mold” in Ottoman language, it also means “texture” in

her biri Türkçe bu tüzel kişilik ‘desen’i vesilesiyle Erdener, bireysel tahayyül sermayelerimiz ve gönüllük katılım taleplerimiz doğrultusunda, her birimizi kolektif, iyimser bir yapının da ütöpik hafriyatına davet ediyor. ‘Basmakalıp’ ne varsa, aksi istikametteki bu centilmen, ‘asma-kalıp’larda birer hayal sarmaşığı gibi özgürce, birbirinden türüyor; bizlerin zaman ve mekânlarına edepsizce, gelişigüzel tünüyor.

Ütopik Bürokratik, Memed’in daha önceki ‘Cumhuriyet-i Türkiye’ (2010), ‘1915 - Türkiye’de Yaşayan Ermenilere Adanmıştır’ (2012), ‘Kölelik Müzesi’ (2015), ‘Dünyanın Toplam Borcu Olan 233 Trilyon \$ Kutsal Bir Sayıdır’ (2016), ya da ‘İtaatsizlik Kaligrafileri’ (2015) gibi tekil ve çoğul yapıtlarıyla da plastik üslup ve metinsel eleştiri açısından omuz omuza tutunuyor.

Sergide bu yönüyle, sanatçıya ait ‘Bireyi Kitleyi Oluşturma Görevinden Caydırma Kurulu’, ‘Gelecek Zamanın Hikayesi Bakanlığı’, ya da ‘LGBT Hakları Konseyi’ ve ‘Şeylere Kendi Varlık Nedenlerini Verme Dairesi’ gibi örnekler yer alırken, etkinlik izleyicisine ‘bakma, görme, okuma ve yorumlama’ deneyimi sırasında edebiyat, kavramsal sanat ve bütün-parça arasındaki her türlü hiyerarşik aidiyetle ilişkisini yeniden hatırlatarak, yıkıcı olduğu ölçüde yapıcı bir sorgulama teklifinde de bulunuyor.

Memed’in *Ütopik Bürokratik* levhaları, biçim ve içerik arasında salınan sanat tarihsel ve kavramsal vesayet kavgasına da muzip birer önerme bütünü ortaya koyuyor. Her şeyden evvel, kişiye melankoliden başka hiçbir vaatte bulunmayan bu çalışmalar, izleyici olarak baktığımızı görmeye, üzerine eyleyici olarak bir şeyler katabilmek adına ne kadar meyilli, müsait olabileceğimize, bilinen en medenî enstrümanla, dilin plastik esnekliğinde önermeler sunuyor.

Bu levhalar ‘Allah Vergisi’ hayal gücümüzün birer ‘Algı Levhası’ gibi iş görüyor. Bu ‘özde’ kurumlar, Türkiye’de süregiden, bireysel kimliksizleşme salgınına, zehir etkisiyle şifa olarak dayatılan totaliter kurumsallaşma bağımlılığının, sahiden özgür iradelere devren kiralandığında nelere kadir ve inanır vaziyette olabileceğini sorgulatıyor.

Türkiye saç tasarımcılarının, güncel fetva kurullarının, karantina sebebiyle iki daire arasında halay çekenlerin, tüketici içgörülerini uzmanlarının ekmek parası kazandığı bir ülke. Bu koşullar altında, hayal gücünü iktidara taşımaya azmeden

Memed’in mucidi olduğu bu yeni, iyileştirici, sağaltıcı müdürlükler, daireler, kurullar, konseyler ve şubelerin her biri, kamunun ödünsüz huzur ve sevinci adına 7/24 kesintisiz ‘hezimet’ değil, ‘full hizmet’ vadediyor. Yapıtların her biri birer beyaz yakalı ‘kartvizit’ gibi değil, ‘Art-Visite’ (Sanat Vizitesi) gibi çalışıyor. İş görüyor. (*Vizite, bilindiği gibi ‘hastane hekiminin koşuşları dolaşarak, yatar hastalarını yoklaması’ veya ‘bir muayene için hekime ödenen ücret’ anlamlarına karşılık geliyor.*)

Dahası, sanatçı tasarladığı bu hayal terminaline gelen her bir ziyaretçinin de kendi taşıyıcılığı ve kurumsallığına, galeriye eklenen panoyla da davetiye çıkarıyor. Böylece daha da kamusal olmaya yaklaşan sergi, esas ütopyanın, ancak kitlesel devrimci ruhla inşa olabileceği ve her an kendinden gebe kalabileceği fikrini günlük yaşama yeniden, tüm bereketi ile şıngılamayı başarıyor.

Memed, aşağı bakmaya teker teker alıştırılmaya çalıştığımız bu günlerde, hepimizi kendi yukarı bakma terminaline bekliyor.

Bu da ‘Hürokrasi’ye açık bir davet olma anlamına geliyor.

“Hürokrasi” eskiz / teşekkürler Evrim Altuğ, 2021
“Freecracy” sketch / thanks to Evrim Altuğ, 2021

its common usage today. Here, thanks to this legal personality “pattern,” each in Turkish, Erdener invites each of us to the utopian excavation of a collective, optimistic structure in line with our individual imagination capitals and voluntary participation requests. This gentleman goes in the opposite direction of stereotypes and derives them like in an ivy dream in hanging-signs and they roost in our time and space indecently and indiscriminately.

Utopian Bureaucratic acts in solidarity with Memed’s earlier works such as **Turkey Of The Republic** (2010), **1915 -Dedicated to all Armenians living in Turkey-** (2012), **Slavery Museum** (2015), **233 Trillion \$ the Total Debt of the World Is a Sacred Number** (2016), or **Calligraphies of Disobedience** (2015) in terms of plastic style and textual criticism.

In this respect, the exhibition includes signs such as the “**Committee for Deterring the Individual from Making up a Mass**”, “**Ministry for Future Tense in the Past**”, “**LGBT Rights Council**” and “**Chamber of Submitting Existential Rights to Things**”. The event invites the audience to “*look, see, read and interpret*”, proposing a constructive —as much as destructive— questioning, reminding them of all kinds of hierarchical belongings between literature, conceptual art and meronymy.

Memed’s *Utopian Bureaucratic* signs reveal a totality of mischievous propositions to the art historical and conceptual ward fight that oscillates between form and content. Above all, these works, which make no promises to the person other than melancholy, make suggestions through the plastic flexibility of language, which is the most civilized means of communication, on how we can tend to see what we look at as a spectator, and how available we can be to add something on it as an agent.

These signs function like a “Perception Board” of our “God’s Gift” imagination. This “essential” institutions make us question what would happen if and when the totalitarian institutionalizing frenzy which is imposed as a remedy but does poison effect for the ongoing individual disidentification in Turkey would be subleased.

Turkey is a country where hair designers, latest-fatwa councils, people dancing halay in between two buildings because of quarantine limitations, and consumer insight specialists earn their keep.

Under these conditions, Memed is resolved to bring imagination to power and each of these new, healing, medicinal directorates, chambers, councils, branches that he invented promise us a “full service,” instead of 24/7 non-stop fiasco in the name of uncompromising peace and joy of the public.

Each of the signs fulfills the duty of an “Art-Visite,” instead of a white collar “business card.” (*As it is known, visit refers to when physicians walk around to check the condition of patients or to the fee paid to a physician to seek medical advice.*)

Moreover, the artist put a board on the gallery wall inviting each visitor who visits this dream terminal to their own transportation and institutionalism. Thus, the exhibition, which is getting closer to being even more public, manages to inject the idea that the main utopia can only be built with a mass revolutionary spirit and that it can conceive at any moment into daily life with all its blessings.

Memed is waiting for us all at his look-up-terminal at a time when we are expected to get used to looking down.

And this means an open invitation for ‘Freecracy’.

Evrım Altuğ yazısını bir kristal ile bitirince bana da bu kelimeyi yazmak düştü. Mutlulukla hürokrasi Evrim!
Now that Evrim Altuğ ends his writing with a crystal, I’ll do my part and write this: *freecracy* with happiness, Evrim!
17.03.2021

Sanki bir başı yok sanki sonu da olmayabilir

GÜLCAN EVRENOS 03.2021

Abdülhak Şinasi Hisar'ın *Boğaziçi Mehtapları*'nı okurken tesadüfen Hélène Cixous'nun dert ettiği dişil dil söylemiyle de tanıştım. Dil böyle olduğu sürece hiçbir şey değişemez demeye getiriyordu Hélène. Feminizmin Lacan'ıydı bir nevi. Bilinçdışının dil gibi örgütlenmiş oluşu kilitti. Dil düzelmeden hiçbir şey düzelmezdi. Öyle doğru ki, baktıkça daha çok görüyordum. Dişi değil dişil dil nerede olabilir diye o arayadursun ben bu dili Abdülhak Şinasi Hisar'ın metinlerinde buldum.

Burada cinsiyetlerden öte bir bağlamdan bahsetmek isterim. Dilin genel yapılanması gerçekten de erkek beyninin işleyişiyle örtüşen bir mekanik barındırıyor. Mektedir, maktadır, bu budur, şu şudur, yüklü yüklemeler ve nokta. Süreç değil sonuç beklentisi. Bir nokta sevdası. Bunu sadece Türkçede de görmüyorum. Bilip izleyebildiğim diller, erkek fizyolojisinin düşüncelerden cümlelere ve kurguya dönüşmüş hali gibi. Derdimi anlattım, konuyu kapattım. Görevim var, ifa ettim. Elbette ifade edip rahatlayalım ama bu keskinlik şart mı?

Küçük yaşından itibaren kadınlarla beraber büyümesinden mi, divan edebiyatının eda üzerine kurulu efsunlu dünyasından gelmesinden mi bilemiyorum ama Hisar'ın metinleri dişillikleriyle ışıldıyor. Bir ferah su gibi üzerimize dökülüyor. Ferahlatıyor, büyülüyor. Sarıyor ama düğümlemiyor. Bir parçası her yerine ilişkin. Tek cümleyi seçsen hepsi peşinden gelecek gibi. Ne anlatıyor desek birileri belki sadece üç cümleye sokar. Ama bu o dil değil. İnsan istiyor ki hiç bitmesin. Sanki bir başı yok, sanki sonu da olmayabilir. Bu metin kelimelerle çalınan bir müziğe benziyor. Uzuyor uzasın hiç bitmesin dercesine. Her bir kelime nasıl zarafetle seçilmiş, aynı

kelimeler nasıl bu kadar başka cümleler kurabilmiş insan durup bir daha bakıyor. Bu tam Hélène'in bulmak isteyeceği bir metin. Benim kendi dilim pek dişil sayılmaz o yüzden bir son yazacağım.

Dile dışardan bakmak bile ne harika. Ya da başka bir akstan demeliyiz belki de. İnsan yerini, yurdunu, evini ancak böyle bulabilir.

Abdülhak Şinasi Hisar

As if it has no start and might not have an end

GÜLCAN EVRENOS 03.2021

While I was reading Abdülhak Şinasi Hisar's *Moonlight on the Bosphorus*, I accidentally met the feminine language discourse that Hélène Cixous had troubled herself with. Hélène meant that nothing could change as long as the language was like that. She was, in a way, the Lacan of feminism. The key was that the unconscious was organized like language. Nothing would improve unless the language improved. It is so true; the more I looked, the more I saw. Whereas she was searching for where the feminine language, not the female, can be, I found this language in the texts of Abdülhak Şinasi Hisar.

Here I would like to talk about a context beyond the genders. The general structuring of language, indeed, contains a mechanic that coincides with the functioning of the male brain. This is that, that is this, loaded predicates and full stop. Expectation of results, not processes. Loving full stops. I don't see this only in Turkish. Languages that I can speak and trace are like the transformation of male physiology through thoughts to sentences and fiction. I explained my problem, the case is closed. I have a duty, I fulfilled it. Sure, let's express ourselves and relax, but is this sharpness a must?

I do not know if it is because he grew up with women from a young age, or because he came from the enchanted world of divan literature based on attitude, Hisar's texts shine with their femininity. They pour over us like fresh water. Refreshing and fascinating. It wraps but does not knot. Every part is about the whole. If you choose one sentence, it is as if all others will come at you. If we ask what he is talking about, someone may put it in only three sentences. But this is not that language. You want it to never end. It doesn't

seem to have a start, and it might not have an end, as well. This text looks like music played with words. It stretches and stretches as if it will never end. How gracefully each word was chosen, how the same words were able to form so many different sentences, you stop and look back one more time. This is exactly the text that Hélène would love to find. My own language is not quite feminine so I'll write a closing remark.

How wonderful to even look at the language from the outside. Or maybe we should say from another axis. This is the only way one can find the place and home of their own.

Hélène Cixous

Bürokrasi bürokrasiyi doğurur: Memed Erdener’in Cesur Yeni Dünya’sı

MARTA SMOLİŃSKA 02.2021

Kuralların Ütopyası (2015) kitabının yazarı Amerikalı antropolog David Graeber’e göre, çağdaş dönem, kamu bürokrasisiyle özel bürokrasinin birbirinden doğru düzgün ayırt edilemediği tam bir bürokratikleşme çağı olarak tanımlanabilir. Bu bürokrasiler kapitalizmin ana mekanizmaları haline gelmiş olup şiddet tehdidini (yargı ve polis yoluyla) birçok ülkede gündelik yaşamın hemen her alanına taşımıştır. Toplumda görülen kitlesel örgütlenme biçimlerinin neredeyse hiçbiri bürokratik eğilime karşı koyamamıştır. Graeber ayrıca insanların bürokrasilerle nasıl ilişki kurduğu ve onlardan nasıl etkilendiğiyle ilgili çok genel bir soru da sormuştur. Bürokrasinin getirdiği “düzen ve düzenliliğin” yarar sağlamaktan ziyade zarar verdiğini ve “insanın hayal gücünün ezilip paramparça edildiği araçlara” benzediğini vurgulamıştır. Bu bakış açısına göre, bürokrasiler artık Franz Kafka’nın *Kale*’sinde olduğu kadar zekice incelenip hicvedilmemektedir. Sonuç olarak Graeber kitabında, yaratıcılığı engelleyen ve yok eden bürokratik engelleri ortadan kaldırmak için acil bir çağrıda bulunur.

Bürokrasilerin sadece gündelik yaşamı değil, aynı zamanda insanın hayal gücünü ve insanlık durumunu nasıl yapılandırabileceği bakımından, Türk sanatçı Memed Erdener’in düşüncelerini incelemek ve çerçevelendirmek için Graeber’in teorisini kullanacağım. Erdener Zilberman İstanbul’da gösterilen kişisel sergisi *Ütopik Bürokratik*’te, ütopik bürokrasi fikrine bağlı kurumların başat rol oynadığı “gelecekte bir *ülke* için fikirler” geliştiriyor. Söz konusu ülkede zaman ve mekan, beden ve devlet, geometri ve pedagoji ve son olarak bu *ütopik bürokratik* sistemin felsefi çerçevesini sunmak üzere diyalektik ve metafizik gibi sekiz tipik çalışma alanı

bulunuyor. Memed Erdener’in hayal ettiği ülke olan “İnsan ve Doğa Ülkesi” için aslında son derece post-antroposentrik diyebilirim. Bu ülkedeki belirli bakanlıkların isimlerini okuduğumuzda, kimsenin dışlanmadığını söyleyebiliriz. Aksine insanlar ve insan dışılar, yani bitki ve hayvan gibi varlıklar ve hatta “şeyler” bile mutlu olmalıdır (“Mutluluğu Gelecekte Şimdiye Taşıma Bakanlığı”), bunların hiçbiri geçmişin travmasına uğramamalı, (“Geçmişle Barışma Dairesi”) iyi ve ekolojik bir eğitimden geçmelidir (“Tabiattan Öğrenme Ocakları”). Sanatçı, “Bu kurumlar diyalektik veya metafizik düzenlemeleri meydana getirecek devlet kurumlarıdır. Bu kurumlar beden ve toplum üzerinde çalışacaktır. Bu kurumlar zaman ve mekan odaklı düşünebilecektir. Bu kurumlar geometrik ve pedagojik operasyonlar yapabilen ütopik devlet daireleridir,” der. Sanatçının saydığı ihtimaller kulağa son derece iyimser ve umut verici gelse de, mükemmel düşünen ve çalışan bu kurumları hayalde canlandırmanın bile korkutucu bir yanı vardır, öyle değil mi? Vatandaşlar hakikaten korkudan, baskıdan, şiddetten ve ıstıraptan kurtulacak mıdır? Beden ve devletin yan yana gelmesi, ülkenin devasa bürokratik makinesi karşısında bireyin ne kadar küçük olduğunu gösterir; bu ülke “İnsan ve Tabiat Ülkesi” olsa bile. İnsan bedeni üzerinde tasarrufta bulunan devletin eylemlerinde meşruiyet sınırı nerede çizilir? Beden üzerindeki mahrem seçimlere yönelik hangi kamusal müdahaleler haklı görülebilir? Korumakla zarar vermek birbirinden nasıl ayırt edilir? Memed Erdener’in hayal gücünde idealleştirdiği bu ülke baştan çıkarıcı olduğu gibi korkutucudur da; tıpkı tarihte insanlığın yarattığı tüm ütopik fikirler gibi. Şairlerin, filozofların, sosyal reformcuların, mimarların, sanatçıların ve daha nicelerinin en ince detaylarına kadar düşündüğü

Bureaucracy begets bureaucracy: Brave New World by Memed Erdener

MARTA SMOLİŃSKA 02.2021

According to an American anthropologist David Graeber, the author of the book *The Utopia of Rules: On Technology, Stupidity, and the Secret Joys of Bureaucracy* (2015), the contemporary era could be described as an age of total bureaucratisation, in which public and private bureaucracies cannot be effectively distinguished from one another. These bureaucracies have become the main mechanisms for capitalism and brought the threat of violence (through juridical and police enforcement) into almost every aspect of daily life in many countries. Almost no form of the mass organization of society has been able to withstand a bureaucratic trend. Graeber poses also a very general question about how people relate to and are influenced by bureaucracies. He underlines that the “order and regularity” of bureaucracy is much more harmful than valuable and is more akin to “instruments through which the human imagination is smashed and shattered”. From his point of view bureaucracies are no longer analyzed or satirized as they brilliantly were in Franz Kafka’s *The Castle*. In his book, Graeber consequently makes an urgent call to remove the bureaucratic limits that destroy and hamper creativity.

I would extend the theory of Graeber to examine and frame the idea of Turkish artist Memed Erdener from the perspective of how bureaucracies can structure not only the everyday life, but also human imagination and human condition. His project *Utopian Bureaucratic*, prepared specifically for his solo exhibition at the Zilberman Gallery in Istanbul, develops some “ideas for a *country* in the future”, where the most important role is played by institutions connected to the idea of a utopian bureaucracy. There are eight working areas which

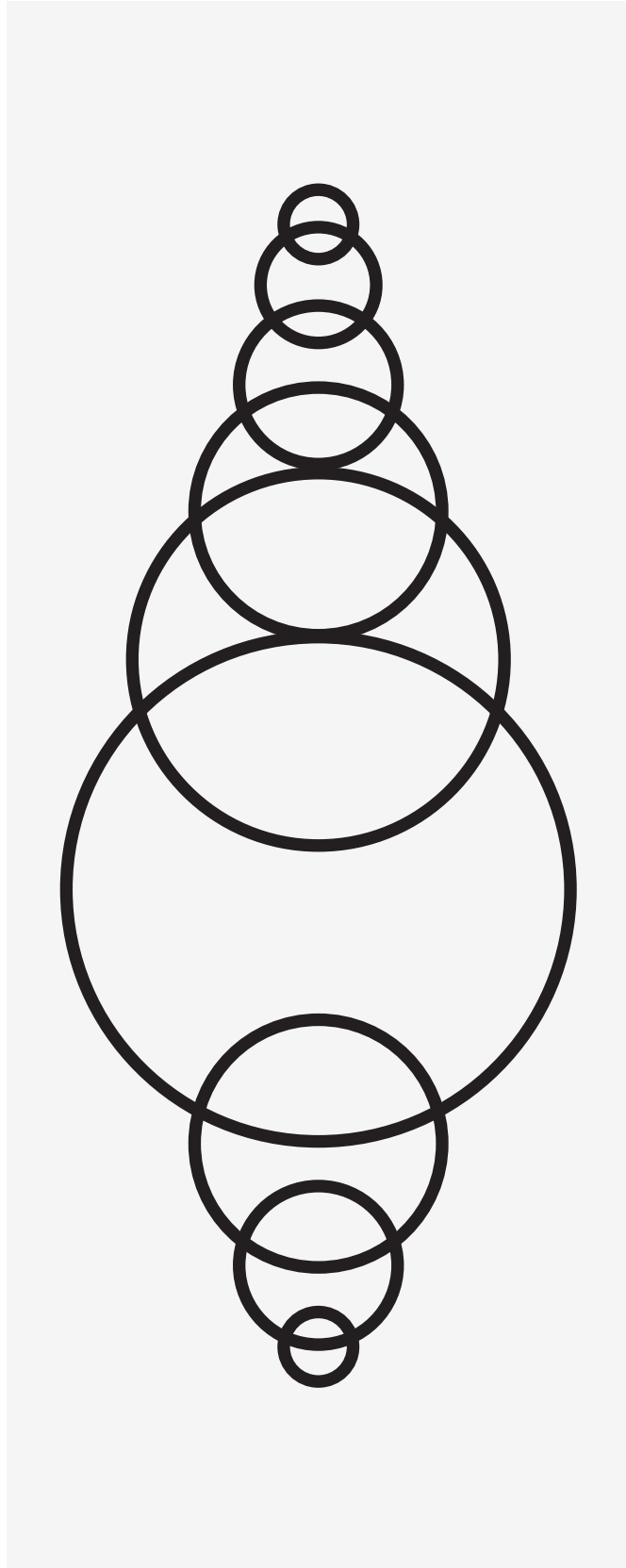
are typical for this kind of bureaucracy: time and space, body and state, geometry and pedagogy, and last but not least dialectics and metaphysics as the philosophical frames for this *utopian bureaucratic* system. The country imagined by Memed Erdener is called “Country of Human and the Nature” —actually, very post-anthropocentric, I would say. When we read the names of the particular ministries in this country, we can say that nobody is excluded; on the contrary, everyone —human beings and non-human beings like plants, animals and even things— should be happy (“The Ministry of Shifting Happiness Back from the Future to Now”), not traumatized by the past (“Chamber of Making Peace with the Past”) and well and ecologically educated (“Society for Learning from the Nature”). The artist underlines: “These institutions are state institutions that will bring about dialectical or metaphysical regulations. These institutions will work on the body and society. These institutions will be able to think in a time and space oriented manner. These institutions are utopian government offices that can have geometric and pedagogical operations.” The prospect might sound very optimistic and promising, but there is also something frightening in the imagination of these perfectly thinking and working institutions, isn’t there? Are the citizens really enjoying freedom from fear, oppression, violence and suffering? The juxtaposition of body and state shows how small an individual is when confronting the gigantic bureaucratic machine of the country —even if it is “Country of Human and the Nature”. Where are the limits of the legitimate role of the state in regulating the human body? Which public interventions into private choices over the body could be justified? How to differentiate protection from harm? The ideal imagination of this country, proposed

birçok ütopya bulunmaktadır. Gregory Claeys, “Ütopya hayal görmeyi, ümit etmeyi ve kafa yormayı bırakıp dünyanın kendi görüntüsünde yeniden yaratılmasını talep ettiğinde pratiğe dökülür,”¹ demiştir. Bu talebin ortaya çıkış ânı çoğu zaman için fazlasıyla tehlikelidir, çünkü ütopik amaçlar ideolojilerle güçlü bir şekilde bağlantılı olup neredeyse her zaman distopyaya götürür. Birçok düşünür ütopyadan totalitarizme giden yörüngeyi ve işin içine mutlaka şiddetin girdiğini görmüştür.

Söz gelimi “Unutulması Gerekenleri Belirleme Şubesi” için kim çalışacaktır? Bu zorunlu unutmama sürecinde kimlerin hakkı ihlal edilecektir? Ütopik olan bu örnek de dahil olmak üzere bürokrasi her zaman son derece insanlık dışı, gayri şahsi ve bireysizleştirilmiş mahiyettedir. Kolektif hafıza ve kültürel hafıza tarafından şekillendirildiği durumlarda bile, hafıza son derece tekil ve kişisel bir şey gibi görünmektedir. Özellikle bilinçlice inşa edilmiş ve hatta sansürlenmiş bir tarih anlatısıyla oluşturulan ütopik bir ülke mevzubahis ise, hafıza ve unutkanlık arasındaki bağlantı daha da hassas bir konu olarak karşımıza çıkar.

“Mağdur Hakları Bakanlığı” bünyesinde yer alan “LGBT Hakları Konseyi,” heteroseksüel olmayan ve doğumda kendisine atanan cinsiyeti taşımayan azınlıklarla ilgilenmektedir. Fakat aynı zamanda, “Ulus Değil Birey Bakanlığı”ndaki monoton ve homojen oluşumların ortadan kaldırılmasından kim sorumludur, diye de sorabiliriz. Hangi oluşumların monoton ve homojen olarak algılanması gerektiğine kim karar veriyor? LGBT azınlıklara bu özellikleri atfetmek mümkün müdür?

Bu gibi şüpheler ve sorular Memed Erdener’in *Ütopik Bürokratik*’in yapısını ne kadar yıkıcı bir şekilde inşa ettiğini göstermektedir. İlk bakışta, insanların eşit ve mutlu olduğu ama Aldous Huxley’in 1931’de yazdığı o meşhur distopik bilim kurgu romanda olduğu gibi, güzel kuralların pratikte pek o kadar geçerli olmadığı, cesur yeni bir dünyanın vaadi gibi görünüyor. Ütopyalara isyan eden Huxley istihbarat temelli toplumsal bir hiyerarşi içine çekilen vatandaşların özgürlüğü için ütopyaların ne kadar tehlikeli olabileceğini alaycı bir dille göstermiştir. Memed Erdener de, benzer şekilde, günümüzde son derece yaygınlaşmış, aşıkarcılık kazandığı için ise pek çok insanın nazarından kaçan, bürokrasinin özel bir türü olan ütopik bürokrasiye itiraz etmektedir. Sanatçının bu projesi gündelik yaşantımızın arka planında

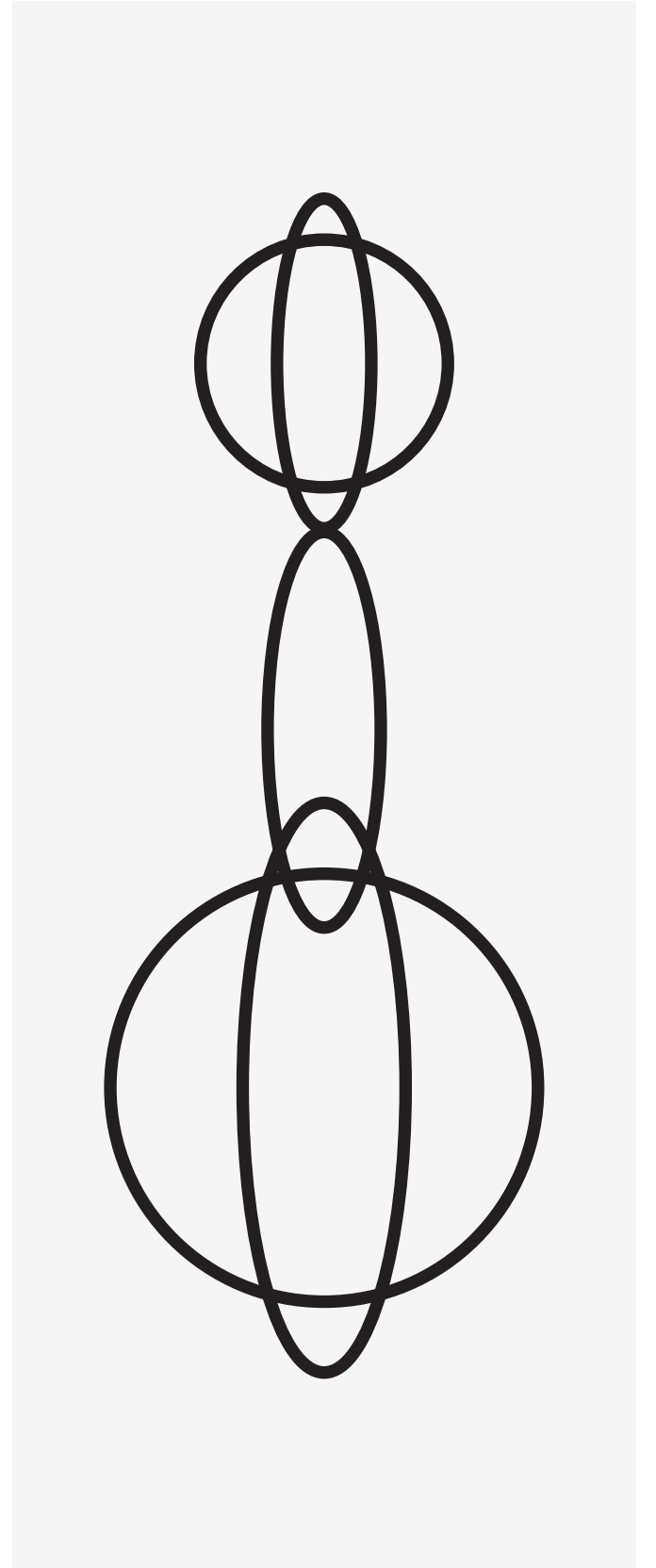
“Gelecekte Bir Ülke İçin Fikirler -03” eskiz / 2021
“Ideas For A Future Country -03” sketch / 2021

by Memed Erdener, is seductive and fearsome at the same time —like all utopian ideas which have been created by humankind in history. Utopias have been imagined in intricate details by, among others, poets, philosophers, social reformers, architects and artists. According to Gregory Claeys: “Utopia becomes practical when it ceases to dream, to hope and speculate and demands that the world be remade in its own image”¹. The moment that this demand comes to life is usually very dangerous, because utopian aims almost always lead to dystopia and are strongly connected with ideologies. Many thinkers see very clearly a trajectory from utopia to totalitarianism, with violence being an inevitable part of the mix.

Who would work for “Unit of Determining What Needs to Be Forgotten”? Who could be violated in this process of obligatory forgetting? The Bureaucracy, even this utopian one, is always very inhuman, impersonal and deindividualised. On the contrary, memory seems to be very individualised and personal, even though it is shaped by collective and cultural memory. The connection between memory and forgetfulness is a very sensitive subject, especially in the frame of a utopian country which is constituted by a consciously constructed or even censored version of history.

“LGBT Rights Board” as a part of “Ministry of Victim Rights” takes cares of the minorities of non-heterosexual and non-cisgender people. But at the same time, we can ask, who is responsible for eliminating monotonous and homogenous formations in the “Ministry for Individuals Not for the Nation”? Who decides which formations should be perceived as monotonous and homogenous? Could the LGBT-minorities be described with these features?

These doubts and questions underline how subversively Memed Erdener has constructed the structure of his *Utopian Bureaucratic*. At the first sight, it looks like a promise of a brave new world, where people are equal and happy but – like in the famous dystopian science fiction novel by Aldous Huxley, written in 1931 —the beautiful rules do not apply equally in practice. Huxley was revolting against utopias showing in a sardonic way how dangerous it can be for the freedom of citizens, who are environmentally interpellated into an intelligence-based social hierarchy. Memed Erdener is revolting against the special type of utopia, a bureaucratic one, which is so common in our times that it has become

“Gelecekte Bir Ülke İçin Fikirler -04” eskiz / 2021
“Ideas For A Future Country -04” sketch / 2021

¹ Gregory Claeys, Searching for Utopia: The History of an Idea, Londra 2011, s. 99.

¹ See: Gregory Claeys, Searching for Utopia: The History of an Idea, London 2011, p. 99.

durmaksızın işleyen *ütopik bürokratik* stratejilerin varlığından haberdar olmamızı sağlıyor. “İnsan ve Tabiat Ülkesi”nin kurumları ve ütopik devlet daireleri, ülkenin eksik potansiyelini bulmak için geçmiş i iyileştirmeye ve düzeltmeye bile çalışıyor.

Memed Erdener gücün merkezde toplandığı yönetim mekanizmasını gözler önüne sermek için bilinçli olarak bürokrasi stratejisini ve özel dilini benimsiyor. Çağdaş bürokrasinin hiyerarşi, süreklilik, kişiliksizlik ve uzmanlık olmak üzere dört özelliğten oluştuğu bilinmektedir. Sanatçı kendi mükemmel ülkesini modellemek için bütün bu özellikleri devralmış görünüyor. Propagandanın sinsi retorığıyle alaycı bir şekilde oynuyor; bize birçok abartılı bilgi veriyor, ya da sadece tek taraflı hikayeler anlatıyor. Belirli bakanlıkların isimleri bize, insanları baştan çıkarmak, ikna etmek ve en nihayetinde toplum içindeki davranışlarını manipüle etmek için kullanılan retorik yanlışlıkların çok özel bir kullanımını hatırlatıyor. “Bireyler Meclisi” ve “Aşk ve Matematik Danışma Konseyi” fikrine ilk bakışta aşık oluyoruz, öyle değil mi? Halbuki “Sevgi Bakanlığı” ve “Hakikat Bakanlığı”nı George Orwell’in Bin Dokuz Yüz Seksen Dört romanından zaten biliyoruz. Memed Erdener bu sergide böyle bir retorığın etik açıdan tarafsız ve suçsuz olmadığını söyler gibidir. Bunların tümü birer algı şekillendirme, bilişselliği manipüle etme ve davranışları yönlendirme girişimidir. Ütopik bir bürokrasinin dili ve onun mekanizmalarını kullanan propaganda retorığı şeffaf değildir. Bilgi üretir ve bilgiyi aktarmanın çeşitli yollarını denetim altında tutar. Memed Erdener’in konseptiyle karşılaştığımız bakanlıkların, komitelerin, birimlerin, konseylerin, denetim kurullarının, derneklerin ve odaların isimlerinin yer aldığı, hava limanı gibi kamuya açık alanlarda yer almak üzere tasarlanmış tabelalara baktığımızda bu iletişim biçiminin güçlü etkisi daha da belirginleşiyor. “İnsan ve Tabiat Ülkesi”ne varır varmaz, insanlar ütopik bürokrasinin ve propagandanın etkisi altına girmeye başlıyor.

Dolayısıyla *Ütopik Bürokratik* projesi *Kuralların Ütopyası* kitabının yazarı David Graeber’in arzu ettiği biçimde, bir yandan bürokratik sınırların kaldırılması gerektiği yönündeki acil çağrıya bir yanıt olarak, diğer yandan ise mevcut bürokrasilerin alaycı bir analizi olarak yorumlanabilir. Memed Erdener’in kavramsal olarak yarattığı cesur yeni ülke çağdaş Türkiye için geçerli olsa da, ben bu ülkeyi evrensel olarak değerlendiriyorum, çünkü hükümetin güç kullanma politikalarından, bürokrasiden ve propagandadan

dünyanın her yerinde herkes kişisel düzeyde etkilenmektedir. Örneğin Polonyalı olarak ben, *ütopik bürokratik* bu kurumların her birini Polonya için pekâlâ hayal edebiliyorum. İşin gerçeği, bu kurumları her yerde hayal edebiliyorum.

Sonuç olarak, Memed Erdener’in yıkıcı projesi *Ütopik Bürokratik* bir tür kısır döngüye kapıldığımızı göstermektedir. David Graeber’in kitabını değerlendiren Cory Doctorow’un da dediği gibi, “Bürokrasi yaygındır ve metastatiktir. (...) Bürokrasi ütopik bir projedir. Tüm ütopyacılar gibi kapitalist bürokratlar (ister özel sektörde ister kamu sektöründe olsun) insan davranışlarının bir ideale göre değiştirilerek mükemmelleştirilebileceğine inanırlar ve bu ideale göre yaşayamayan herkesi suçlarlar. (...) Bürokrasiyi ortadan kaldırmaya yönelik her çaba, daha fazla bürokrasiyle sonuçlanır. Bürokrasi yalan söylemektedir.”² Her şeyin bürokratikleştiği bir çağın tanığı olan Memed Erdener’in siyasi içerikli ironik sanat projesi, bir türlü kopamadığımız bürokratik sistemin bir parçası olduğumuzun, ütopya hayalleri kurduğumuzun farkına varmamızı sağlar. Bürokrasi bürokrasiyi doğurur ve ütopyalar distopya olur. Orwell’in distopik görüşüne göre, adına “Sevgi Bakanlığı” denen korkunç yerde hiç pencere yoktu.

“Gelecekte Bir Ülke İçin Fikirler -05” eskiz / 2021
“Ideas For A Future Country -05” sketch / 2021

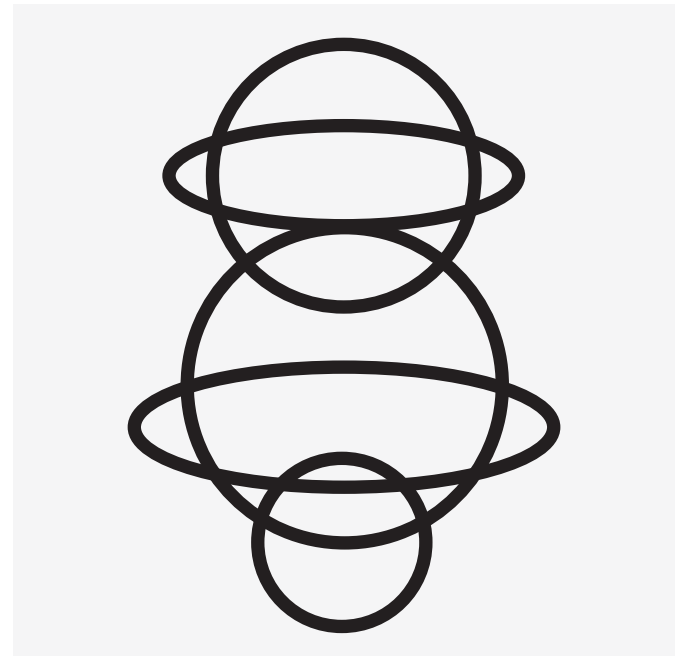
so obvious for many people that it is imperceptible. The project of the artist makes us aware of the presence of the *utopian bureaucratic* strategies which are constantly working in the background of our daily life. The institutions and utopian government offices of “Country of Human and the Nature” even try to improve and correct the past to find its incomplete potential.

Memed Erdener consciously adopts the strategy and the specific language of bureaucracy in his project to reveal the mechanism of a centralized form of management. The contemporary bureaucracy has been defined as comprising four features: hierarchy, continuity, impersonality, and expertise. All these features seem to have been taken over by the artist to model his perfect country. He mockingly plays with the sneaky rhetoric of propaganda, giving us a lot of exaggerated information or only telling us one-sided stories. The names of the particular ministries remind us of a very special use of rhetorical fallacies which are used to seduce, convince and at last manipulate people, along with their social behaviors. At the first sight, we are in love with the idea of “Parliament of People” with “Advisory Council of Love and Mathematics”, aren’t we? However, we already know the “Ministry of Love” and the “Ministry of Truth” from George Orwell’s novel *Nineteen Eighty-Four*. This kind of rhetoric is not ethically neutral and “unguilty” —Memed Erdener seems to say. It is an attempt to shape perceptions, manipulate cognitions and direct behaviors. The language of a utopian bureaucracy and the rhetoric of the propaganda using its mechanisms are not transparent. They are producing knowledge and controlling various ways of transmitting knowledge. The powerful impact of this form of communication becomes even much more obvious when we look at the spatially designed direction signs with the names of the ministries, committees, units, councils, supervisory boards, societies, commissaries and chambers, which we encounter —in accordance with the concept of Memed Erdener— in places such as airports. Once upon arriving in “Country of Human and the Nature”, people start being influenced by the utopian bureaucracy and propaganda.

Hence, on the one hand, the project *Utopian Bureaucratic* can be interpreted as an answer to this urgent call of David Graeber that bureaucratic limits should be removed, and, on the other hand, as a satirical and sardonic analysis of bureaucracies, which has been so intensively desired by the author of the

book *The Utopia of Rules*. Although Memed Erdener has created his concept of a brave new country for contemporary Turkey, I would understand it as a universal one, because everybody is affected on a personal level by the government’s power politics, many types of bureaucracies and propaganda. I am Polish. I could imagine every one of these institutions of a utopian bureaucracy in Poland, too. Actually, I can imagine them everywhere.

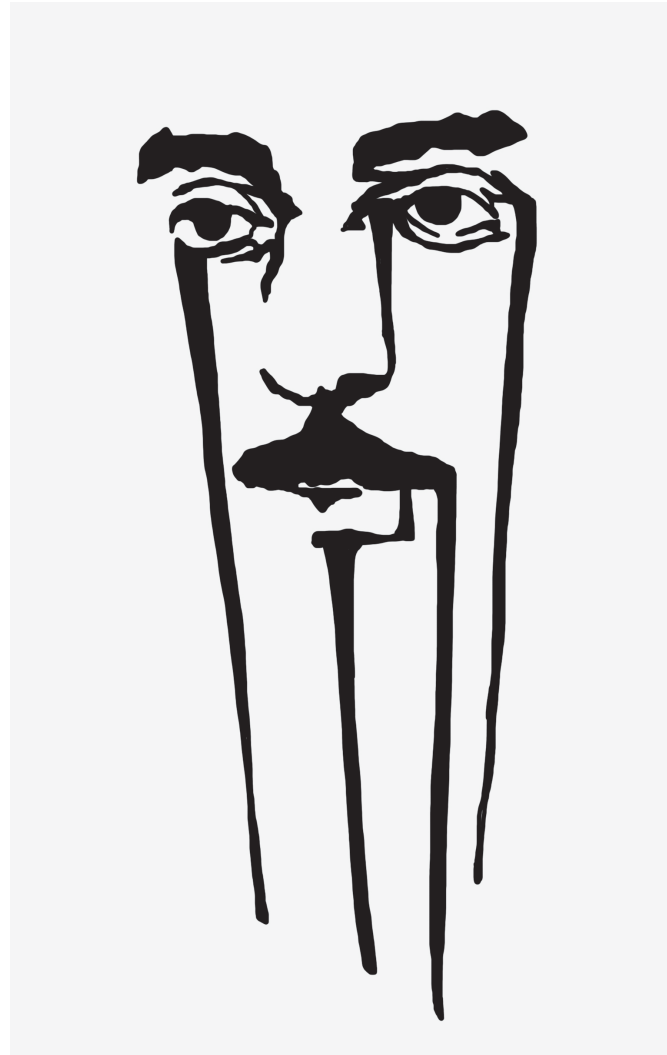
Thus, the subversive project *Utopian Bureaucratic* of Memed Erdener shows us that we are caught in a kind of vicious cycle. In a review of David Graeber’s book, Cory Doctorow underlines: “Bureaucracy is pervasive and metastatic. [...] Bureaucracy is a utopian project: like all utopians, capitalist bureaucrats (whether in private or public-sector) believe that humans can be perfected by modifying their behavior according to some ideal, and blame anyone who can’t live up to that ideal for failing to do so. (...) Every effort to do away with bureaucracy ends up with more bureaucracy. Bureaucracy lies”². Memed Erdener is a witness of an age of total bureaucratisation and his politically engaged and ironic artistic project makes us aware that we, being a part of the bureaucratic system which we cannot leave, are fantasizing about utopias. Bureaucracy begets bureaucracy, and utopias become dystopias... In the dystopian vision of Orwell, the “Ministry of Love” was the really frightening one, because there were no windows in it at all.

“Gelecekte Bir Ülke İçin Fikirler -06” eskiz / 2021
“Ideas For A Future Country -06” sketch / 2021

² Cory Doctorow, “David Graeber’s The Utopia of Rules: On Technology, Stupidity, and the Secret Joys of Bureaucracy” Boing Boing. [çevrimiçi] <https://boingboing.net/2015/02/02/david-graebers-the-utopia-of.html> [erişim tarihi: 03.02.2021].

² Cory Doctorow, „David Graeber’s The Utopia of Rules: On Technology, Stupidity, and the Secret Joys of Bureaucracy” Boing Boing. Retrieved October 5, 2017, [online:] <https://boingboing.net/2015/02/02/david-graebers-the-utopia-of.html> [accessed: 03.02.2021].

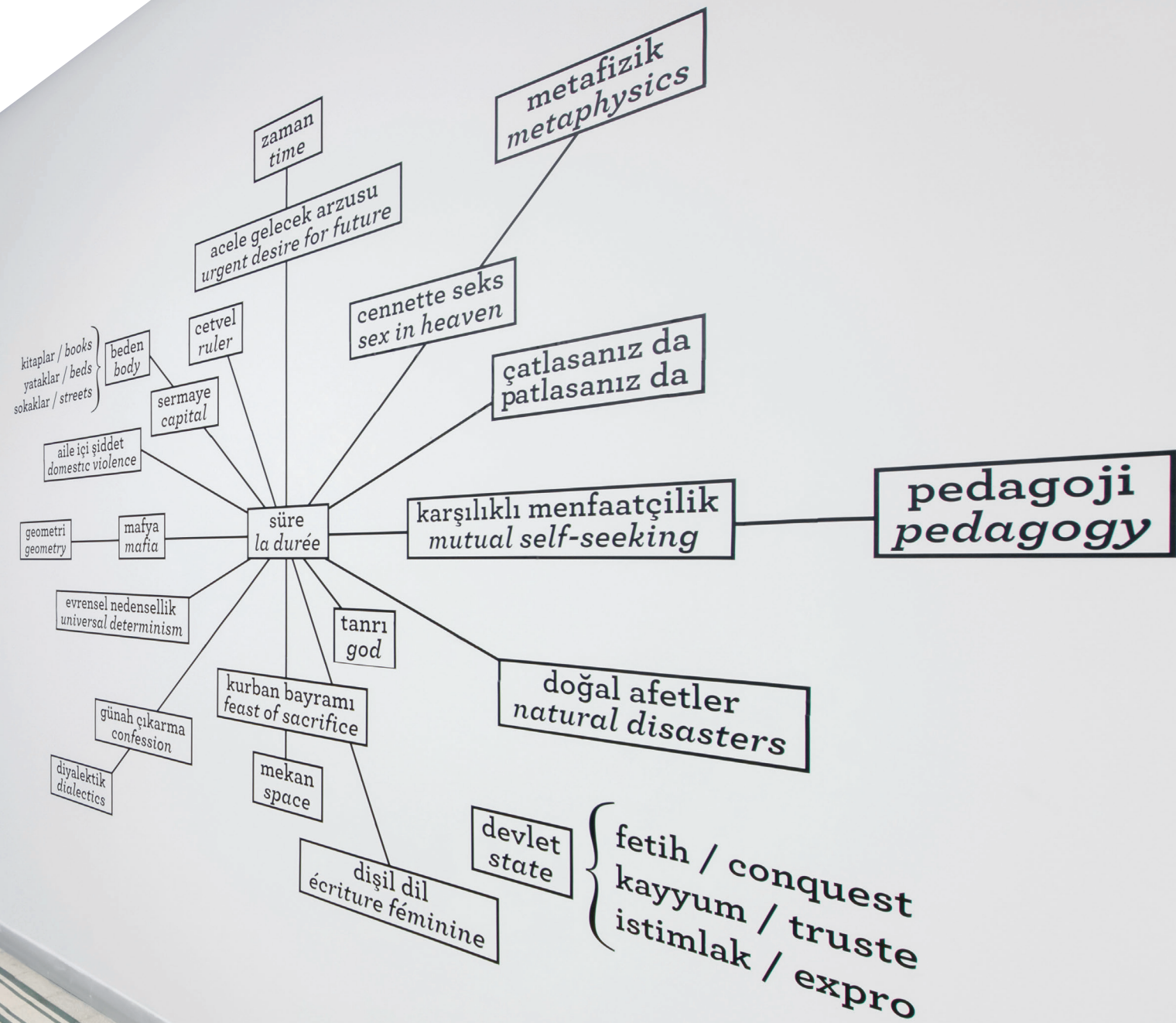
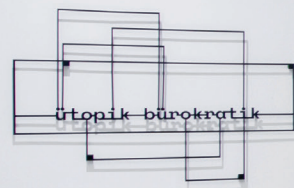

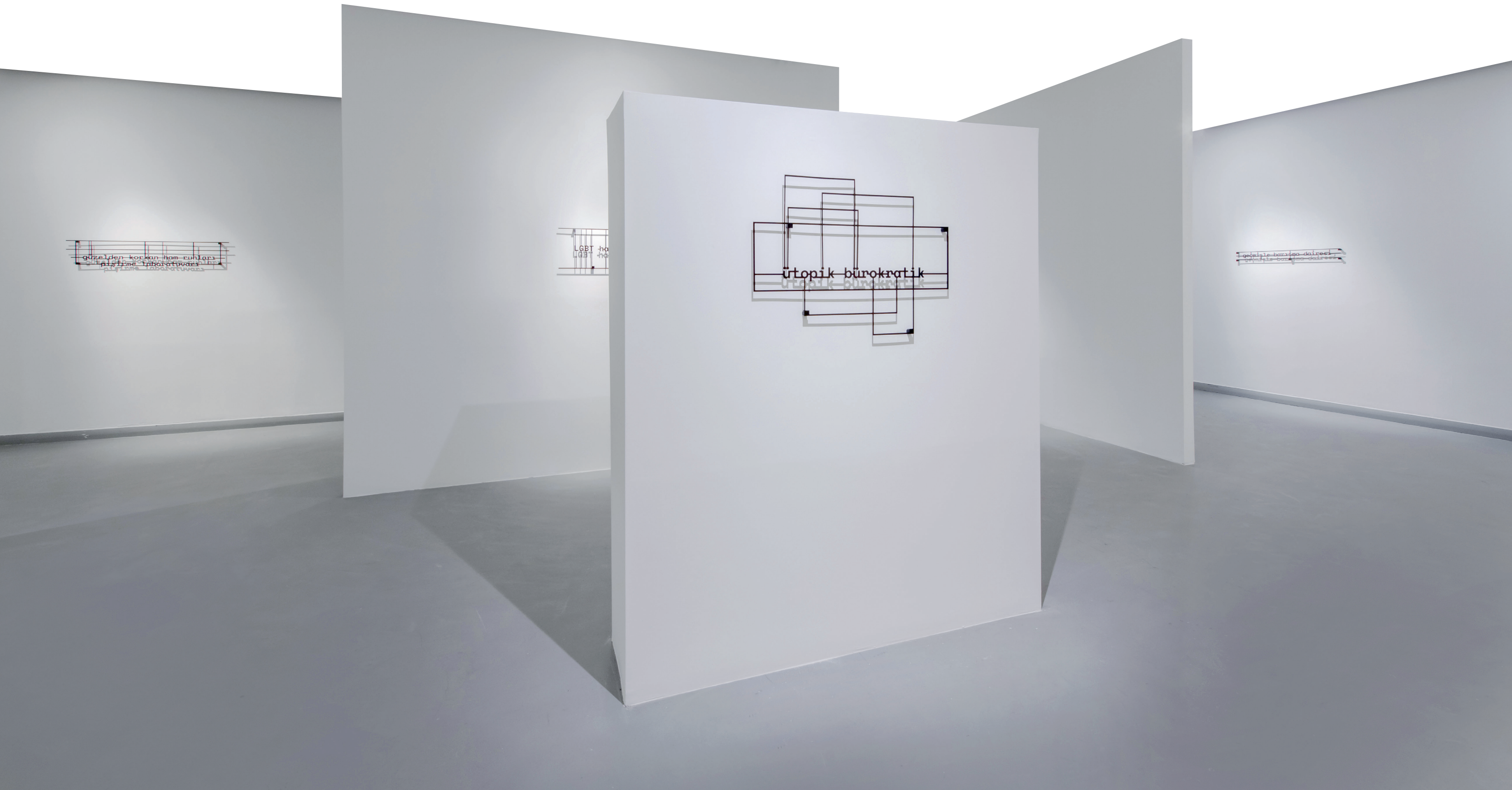
Fernando Pessoa

İçimde bir devlet, bir politika, partiler ve devrimler yaratmalıyım... Bunların hepsi olmalıyım; bu ben-halk'ın gerçek panteizmi içinde Tanrı olmalı, bedenlerinin, ruhlarının, çiğnedikleri toprağın ve işledikleri fillerin özü ve eylemi olmalıyım. Her şey olmalı, onlar ve onlar-olmayanlar olmalıyım. Zavallı ben, işte, yine gerçekleştiremeyeceğim bir düşünüş!

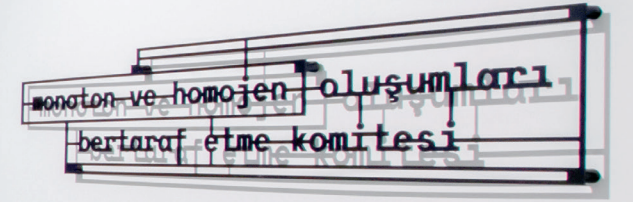
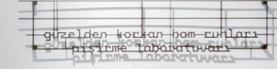
I need to create a state, a politics, political parties and revolutions in me. All of these I must be. I should be God in the true pantheism of this I-people. I should be the essence and the action of the bodies, souls, the ground that they set foot on, and of the deeds they do. I should be everything; I should be them and non-them. Poor me, here is another dream I cannot realize!

—Fernando Pessoa

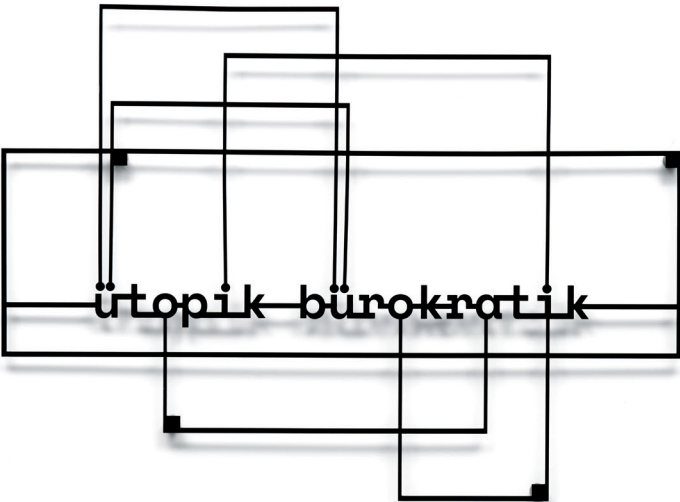

1/16

Ütopik Bürokratik
Utopian Bureaucratic
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
58,5x80x2,5 cm

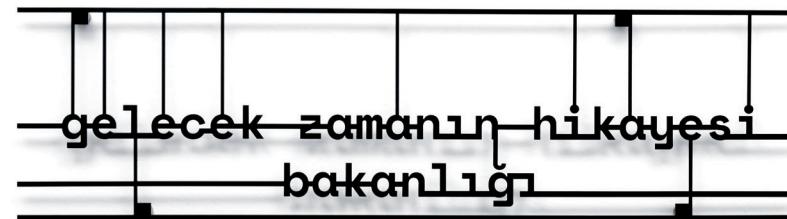
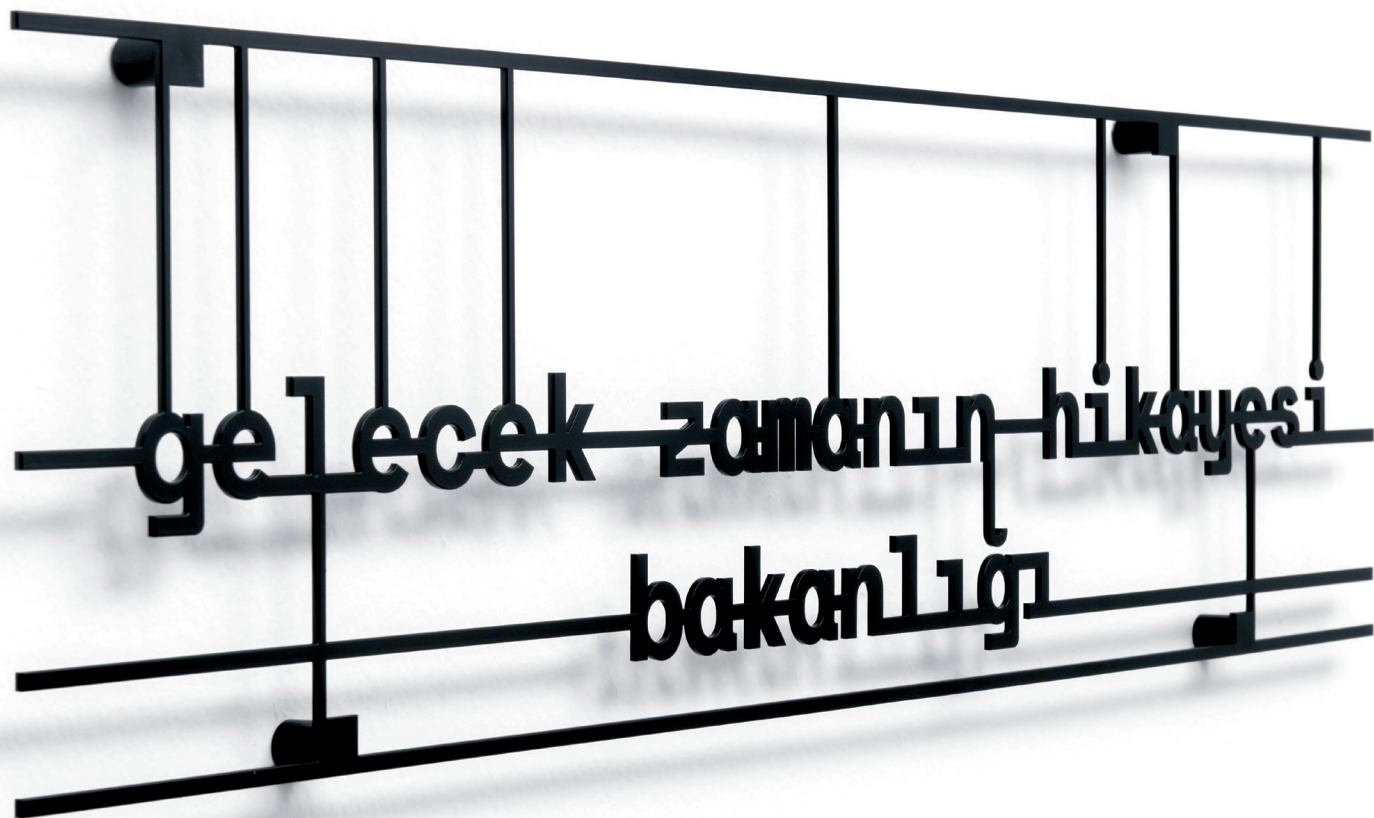
2/16

Unutulması Gerekenleri Belirleme Şubesi
Unit of Determining What Needs to be Forgotten
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
31.5x13x2.5 cm

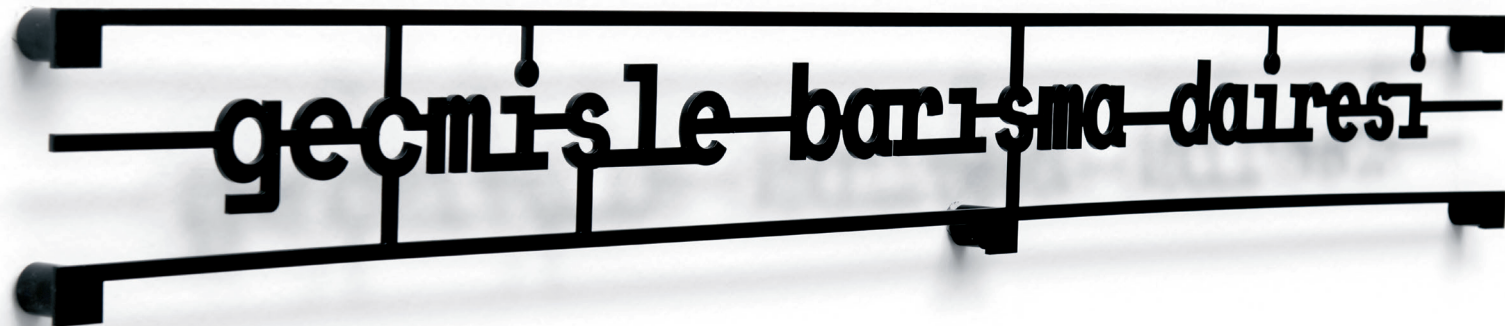
3/16

Gelecek Zamanın Hikayesi Bakanlığı
Ministry for the Story of the Future Tense
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
25x92x2,5 cm

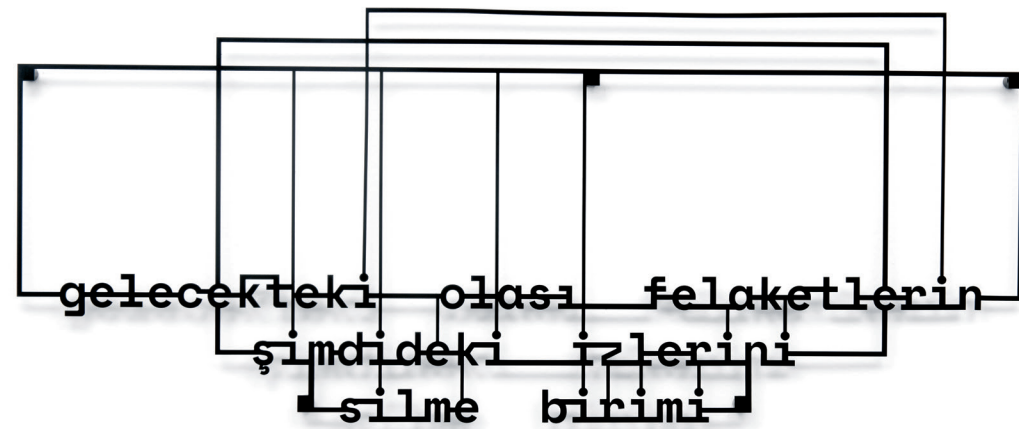
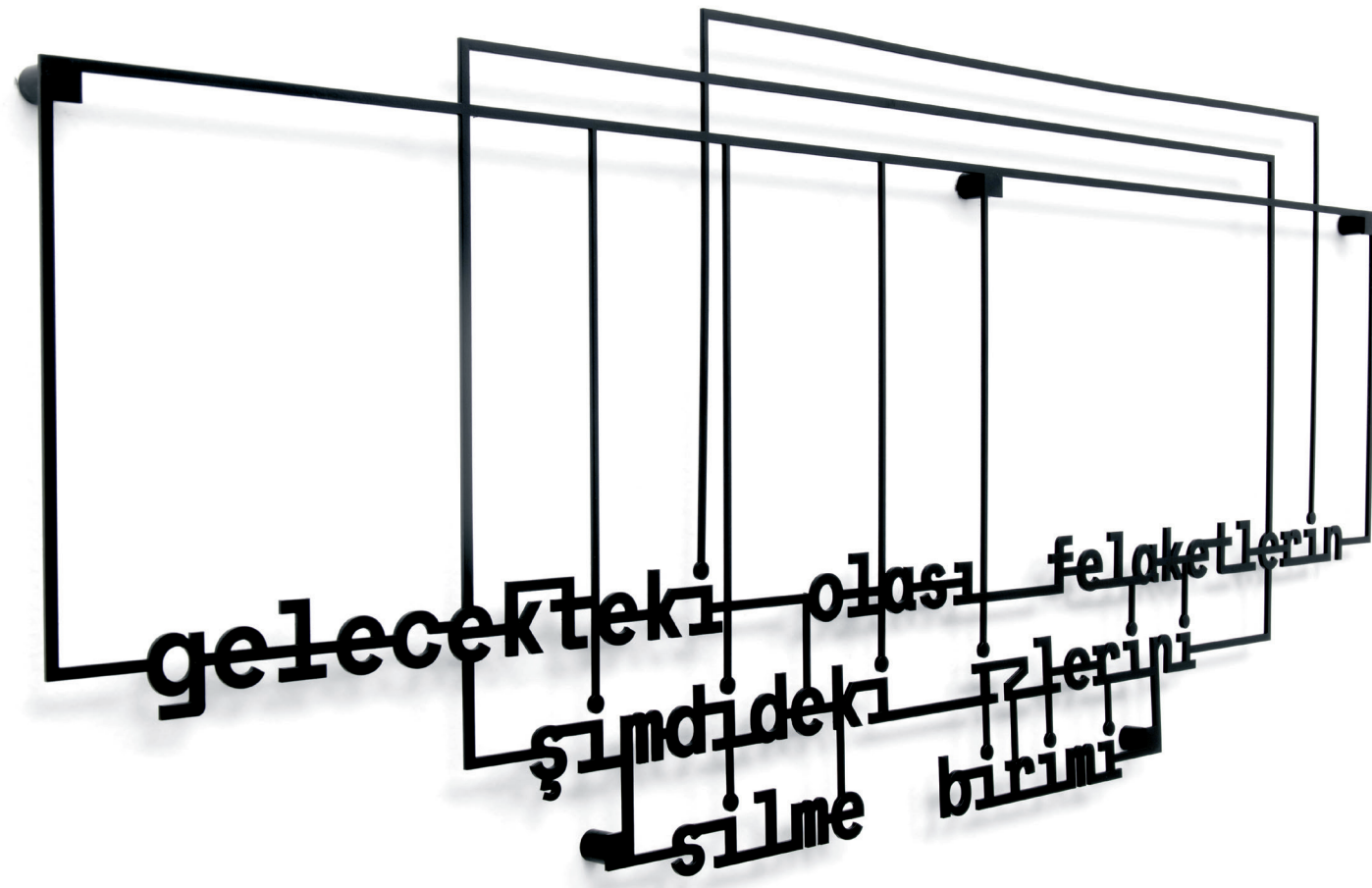
4/16

Geçmişle Barışma Dairesi
Chamber of Making Peace with the Past
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
10,5x97x2,5 cm

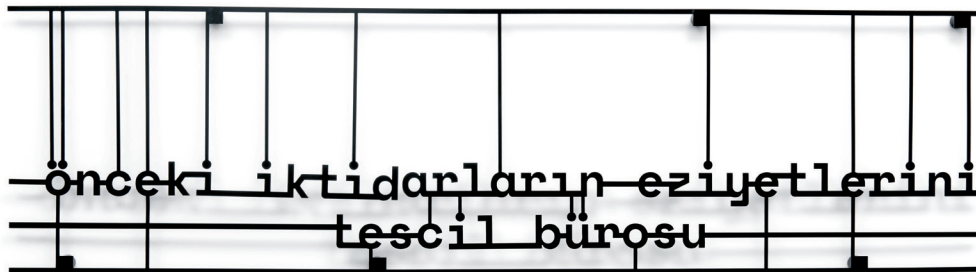
5/16

Gelecekteki Olası Felaketlerin Şimdideki İzlerini Silme Birimi
Unit of Deleting Today's Traces of Possible Disasters in the Future
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
49,5x120x2,5 cm

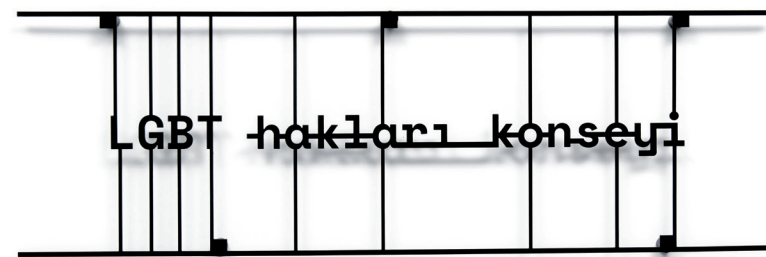

6/16

Önceki İktidarların Eziyetlerini Tescil Bürosu
Bureau for Registering the Sufferings Caused by Former Governments
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
31x114x2,5 cm

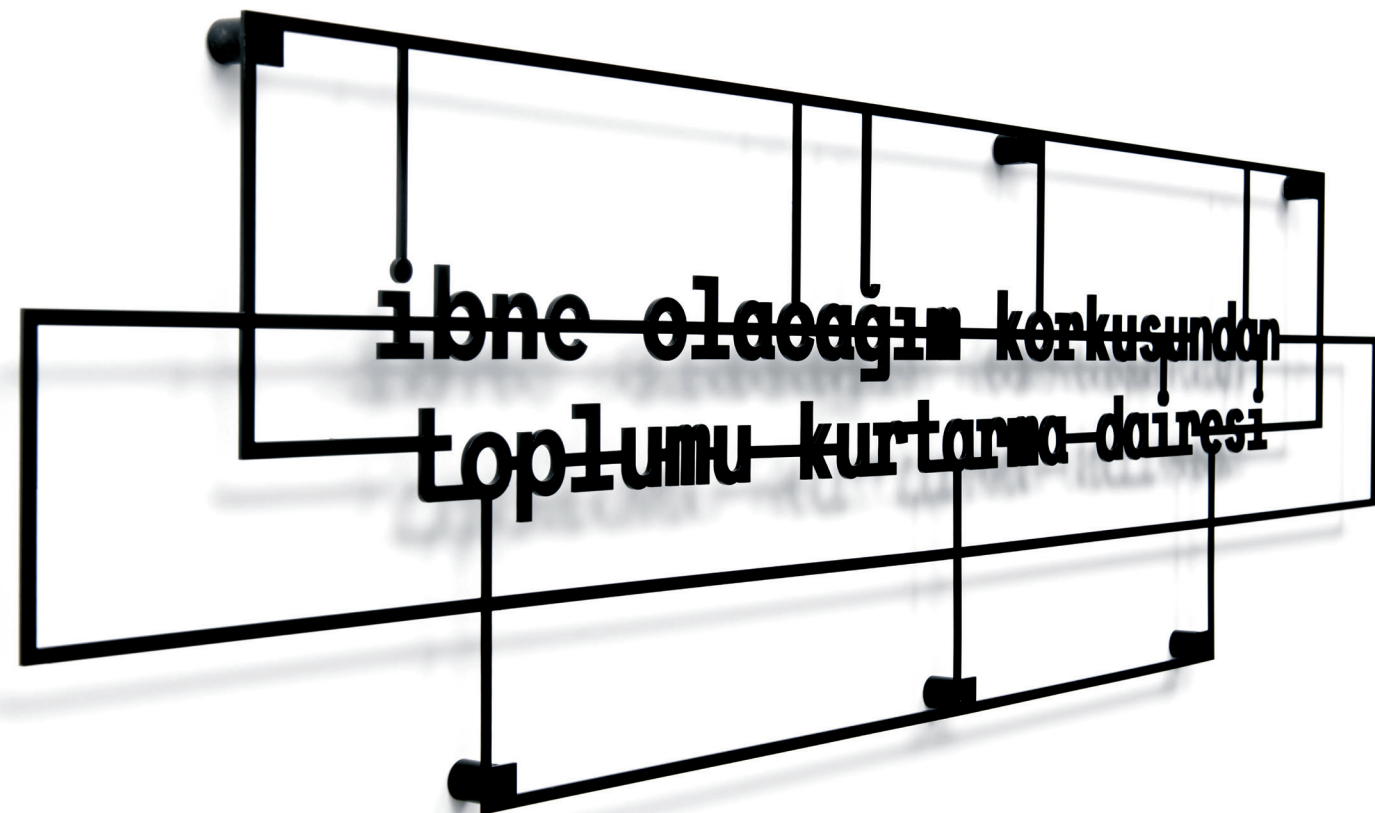

7/16 LGBT Hakları Konseyi
LGBT Rights Council
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
29x90x2,5 cm

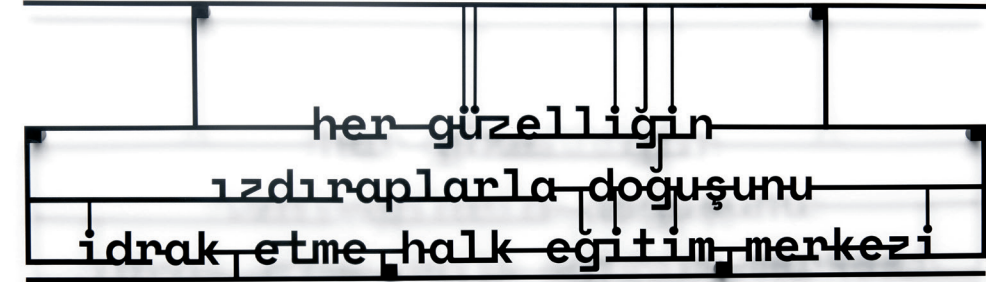
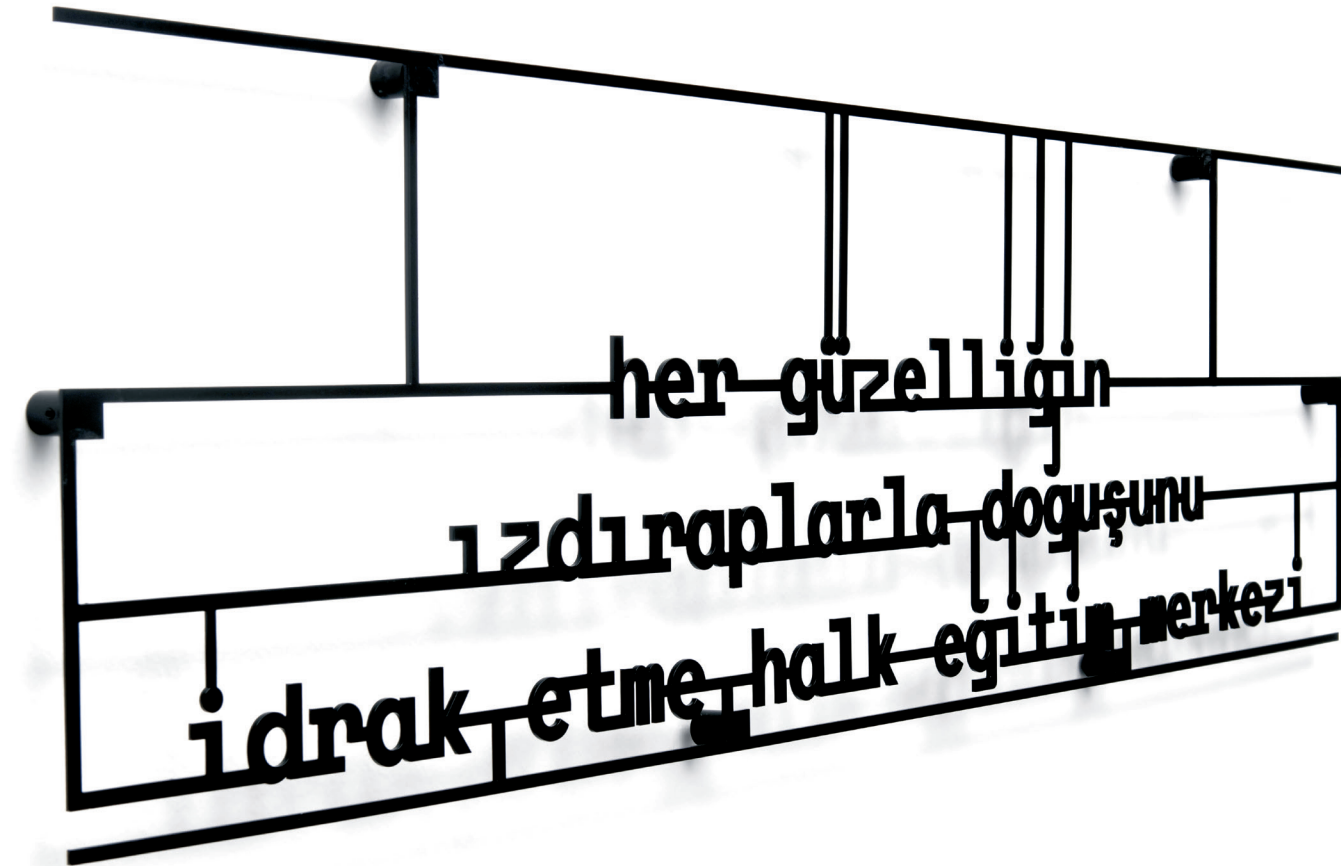
8/16

İbne Olacağım Korkusundan Toplumu Kurtarma Dairesi
Chamber for Liberating the Society from the Fear of Becoming a Faggot
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
33x120x2,5 cm

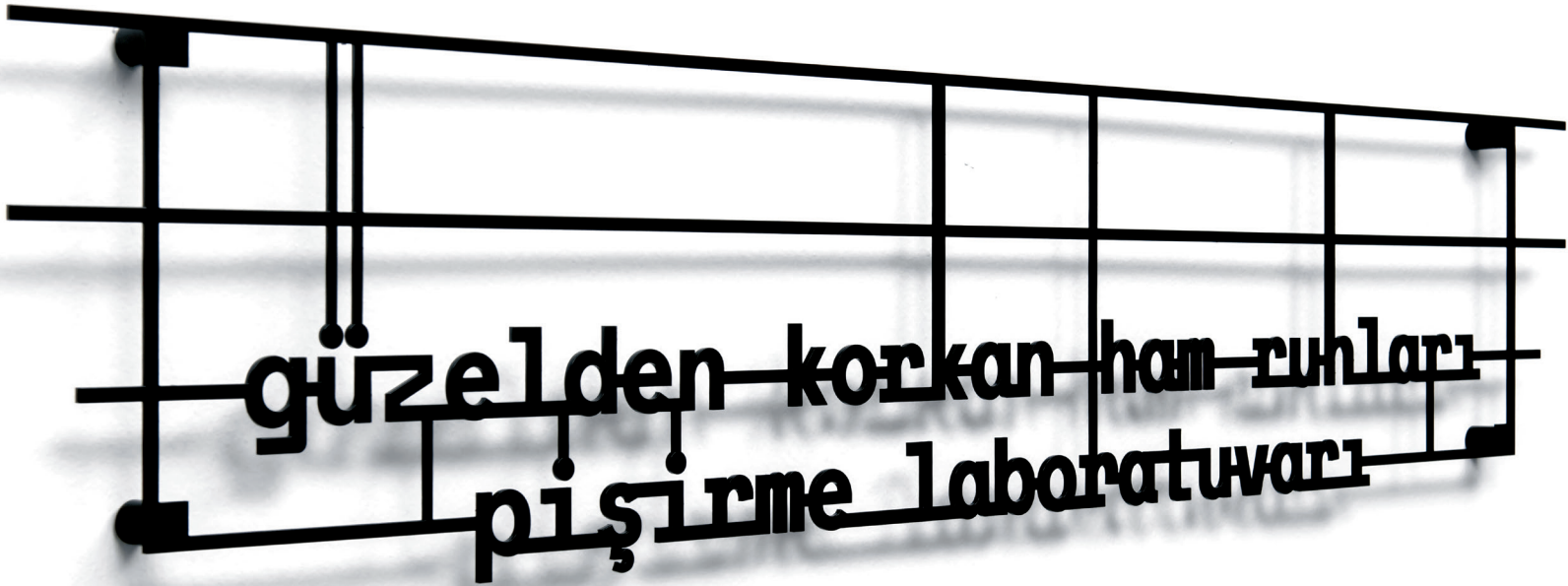
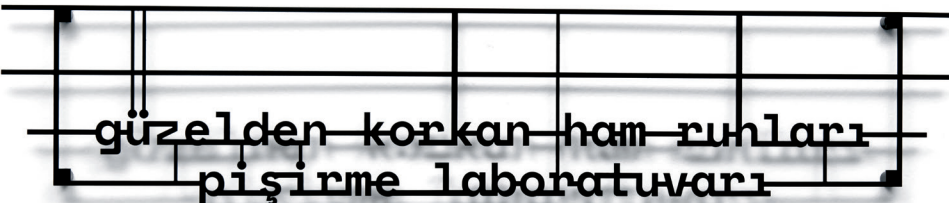
9/16

Her Güzelliğin İzdıraplarla Doğuşunu İdrak Etme Halk Eğitim Merkezi*
Public Education Center for Understanding that Every Beauty Comes with Great Pain*
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
33x115x2,5 cm
*Abdülhak Şinasi Hisar'dan değiştirerek
*Changing Abdülhak Şinasi Hisar's words

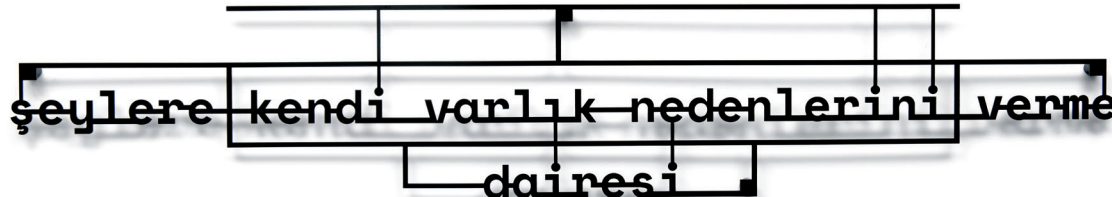
10/16

Güzelden Korkan Ham Ruhları Pişirme Laboratuvarı*
Laboratory for Maturing Unripe Souls that are Afraid of the Beautiful*
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
23.5x114x2.5 cm
*Abdülhak Şinasi Hisar'dan değiştirerek
*Changing Abdülhak Şinasi Hisar's words

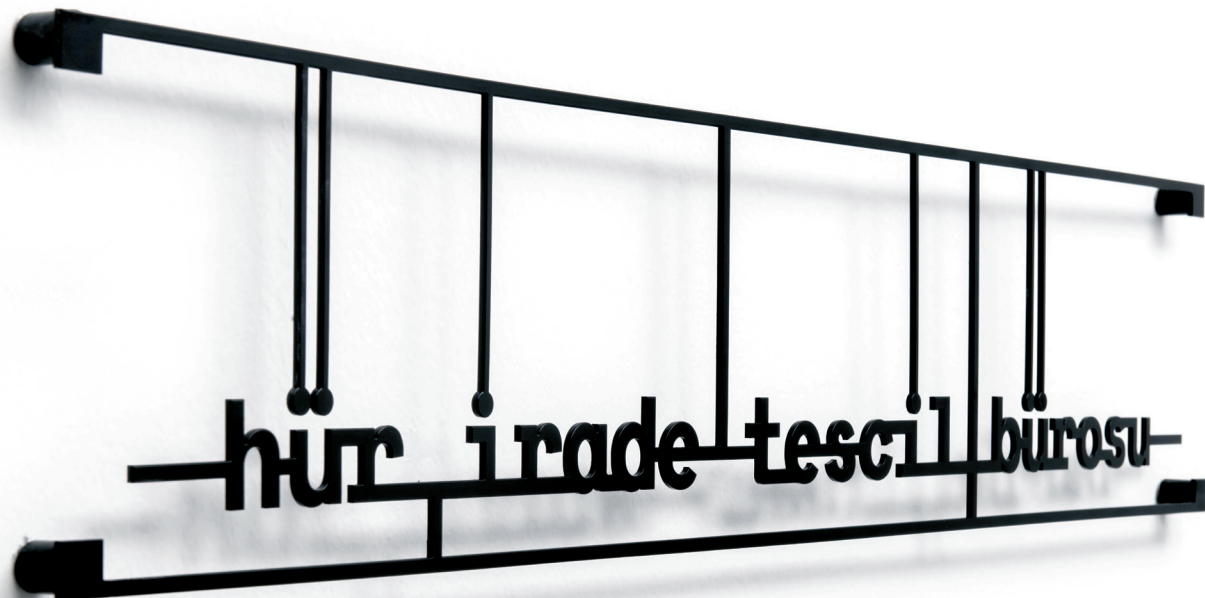
11/16

Şeylere Kendi Varlık Nedenlerini Verme Dairesi
Chamber of Submitting Existential Rights to Things
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
23x130,5x2,5 cm

12/16

Hür İrade Tescil Bürosu
Free Will Registry Bureau
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
19.5x95x2.5 cm

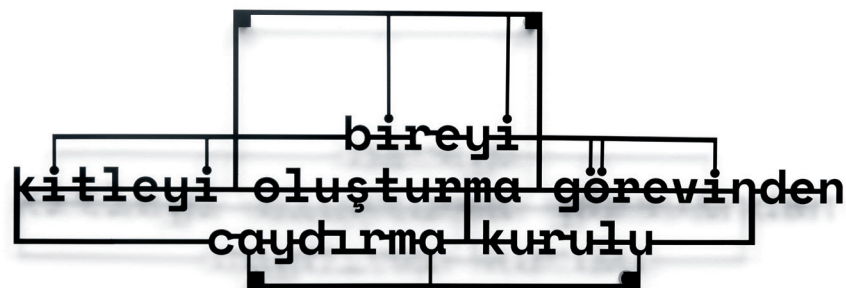
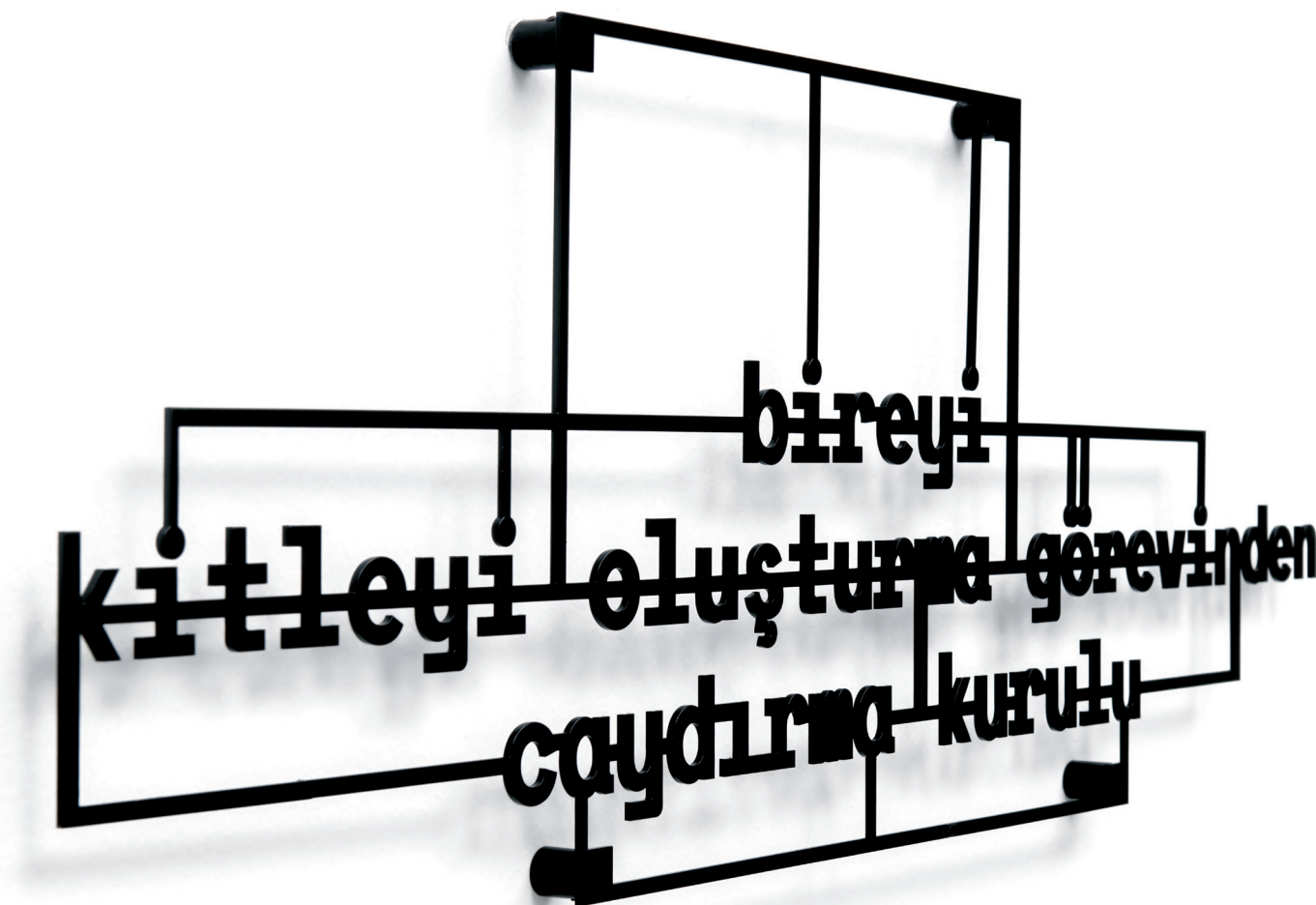
13/16

Bedeni Tanrıdan Kurtarma Özel Kalem Müdürlüğü
Private Secretariat for Liberating the Body from God
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
21x95x2,5 cm

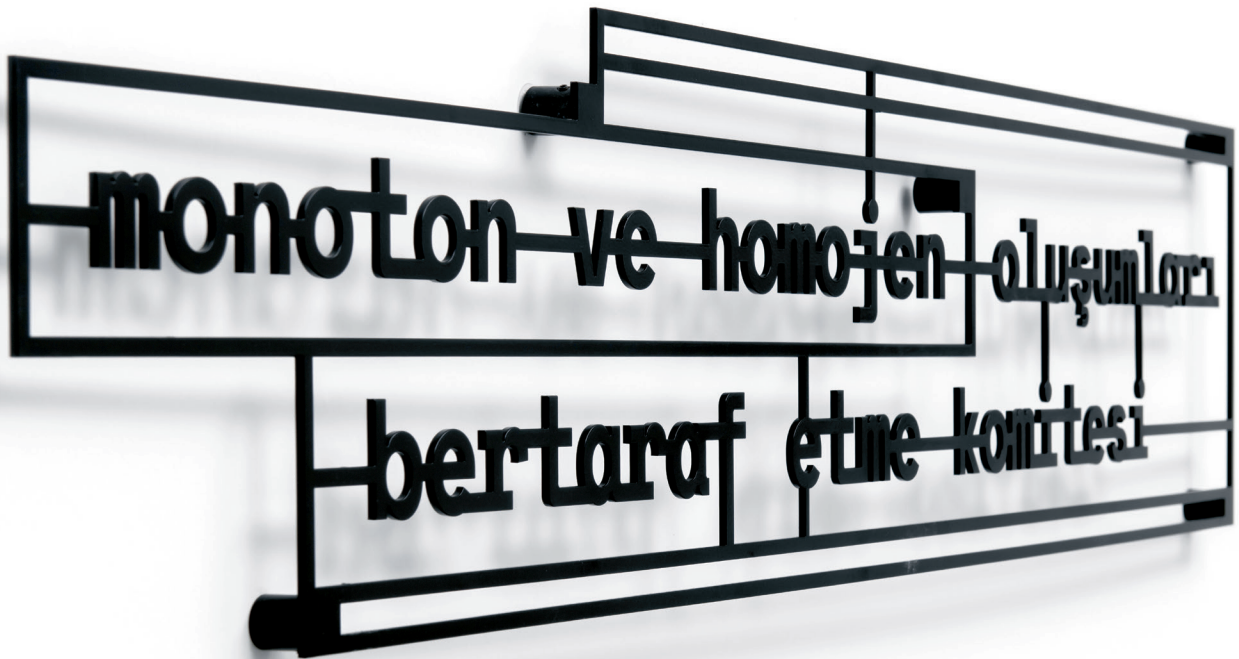
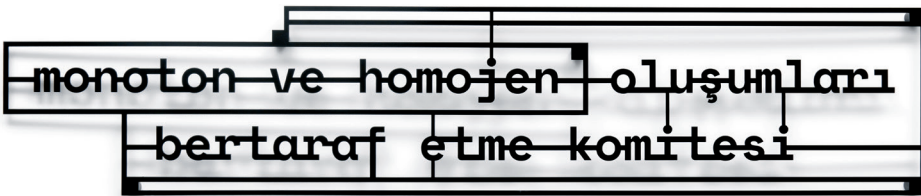
14/16

Bireyi Kitleyi Oluşturma Görevinden Caydırma Kurulu
Committee for Deterring the Individual from Making up a Mass
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
32x95,5x2,5 cm

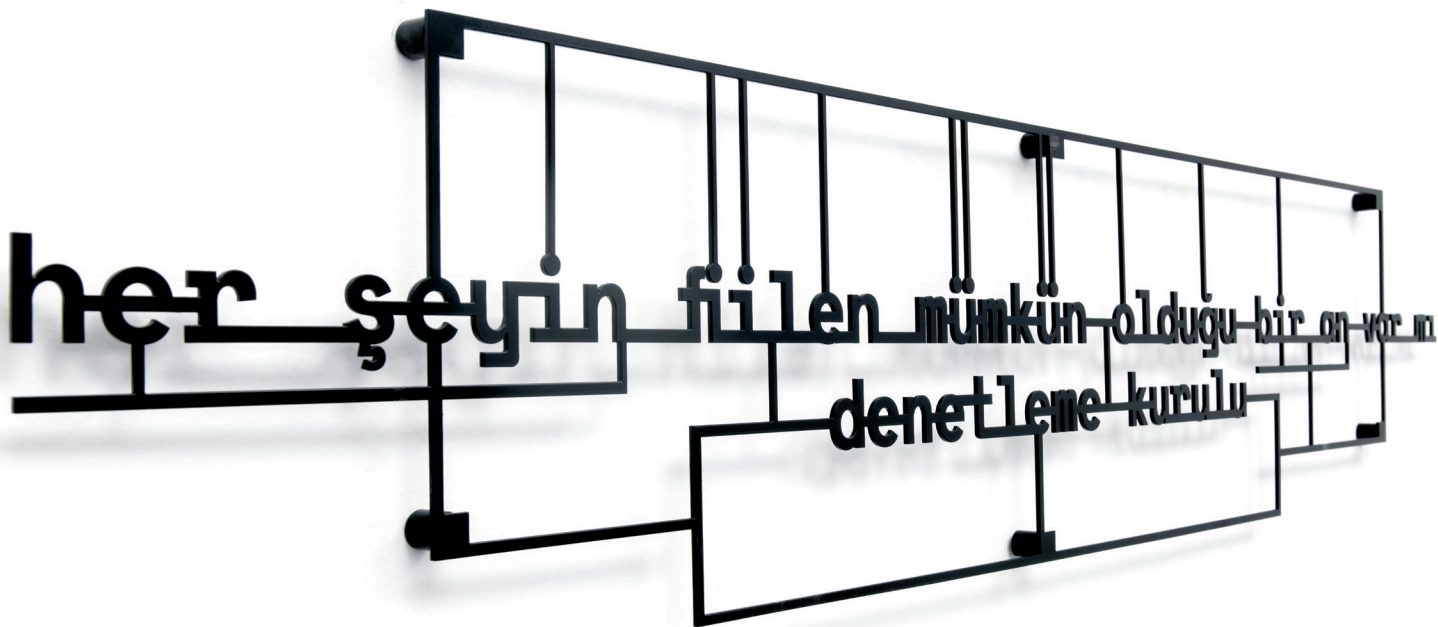
15/16

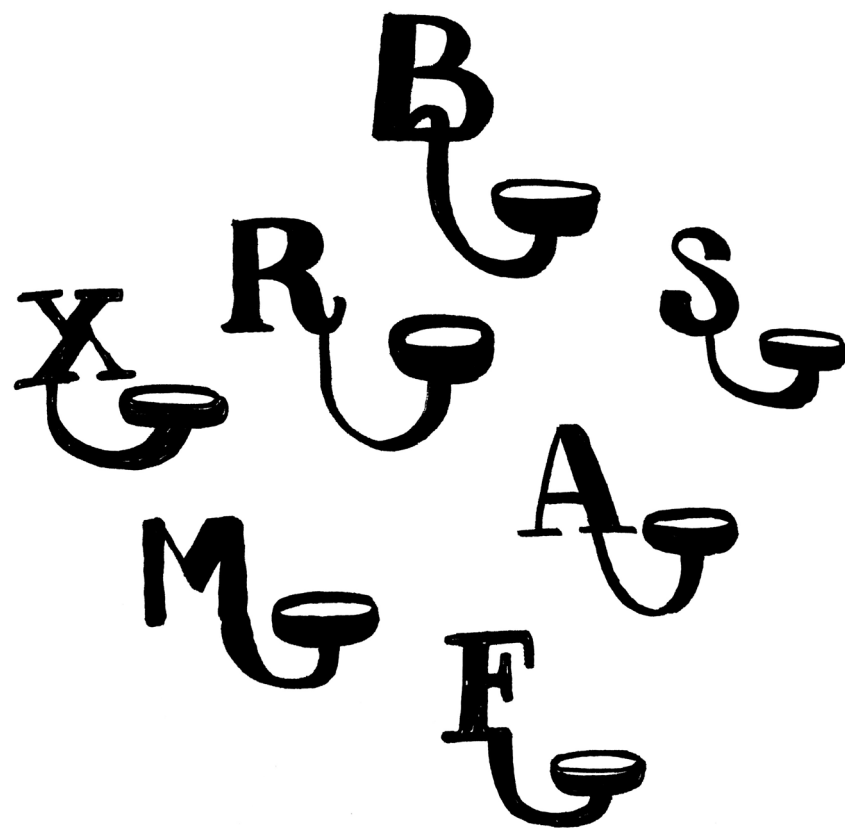
Monoton ve Homojen Oluşumları Bertaraf Etme Komitesi
Committee for Eliminating Monotonous and Homogeneous Formations
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
22,5x109x2,5 cm

16/16

Her Şeyin Fiilen Mümkün Olduğu Bir An Var Mı Denetleme Kurulu
Supervisory Board for Figuring Out If There is a Moment When Anything is Possible
2021
3 mm demir levhadan lazer kesim
3 mm laser cutting from iron sheet
29x147,5x2,5 cm

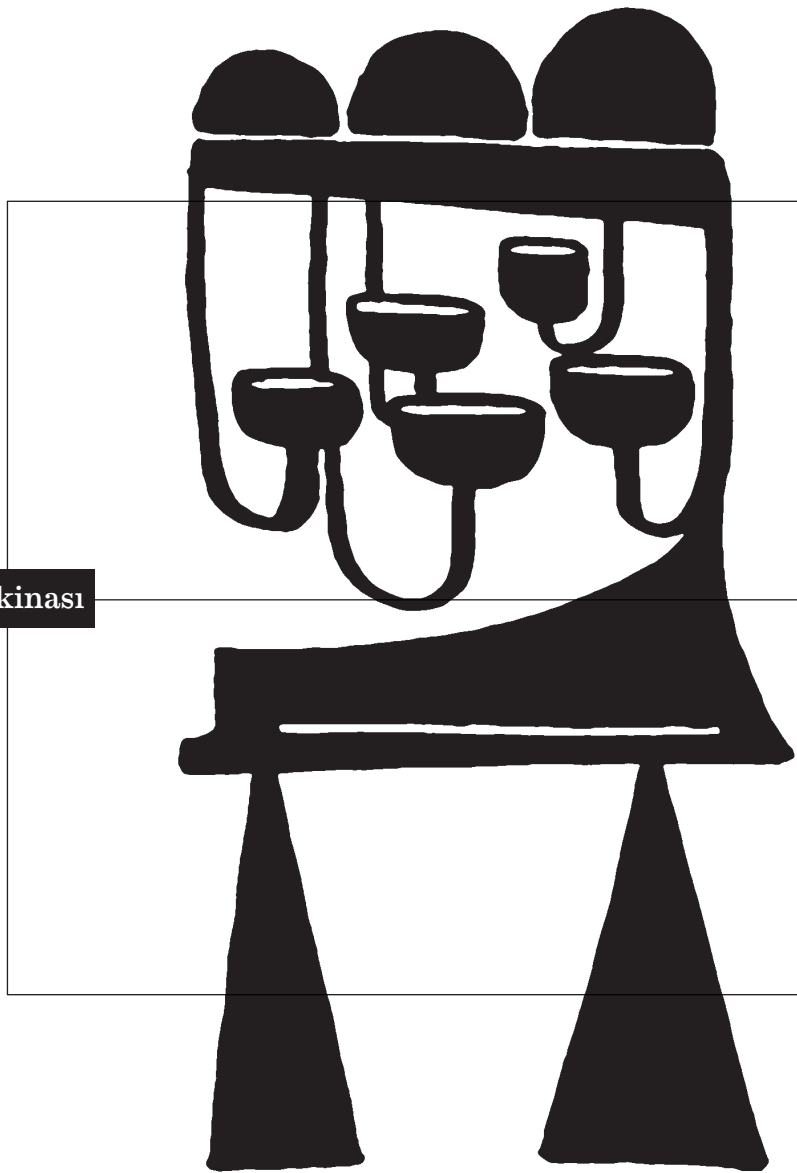

**Şiir ve Bürokrasiyi
Barıştırma Heyeti
sunar:**

Delegation for Making Peace
between Poem and Bureaucracy
presents:

Gelecek zamanın hikayesi ile

şiir makinası

24 fiil

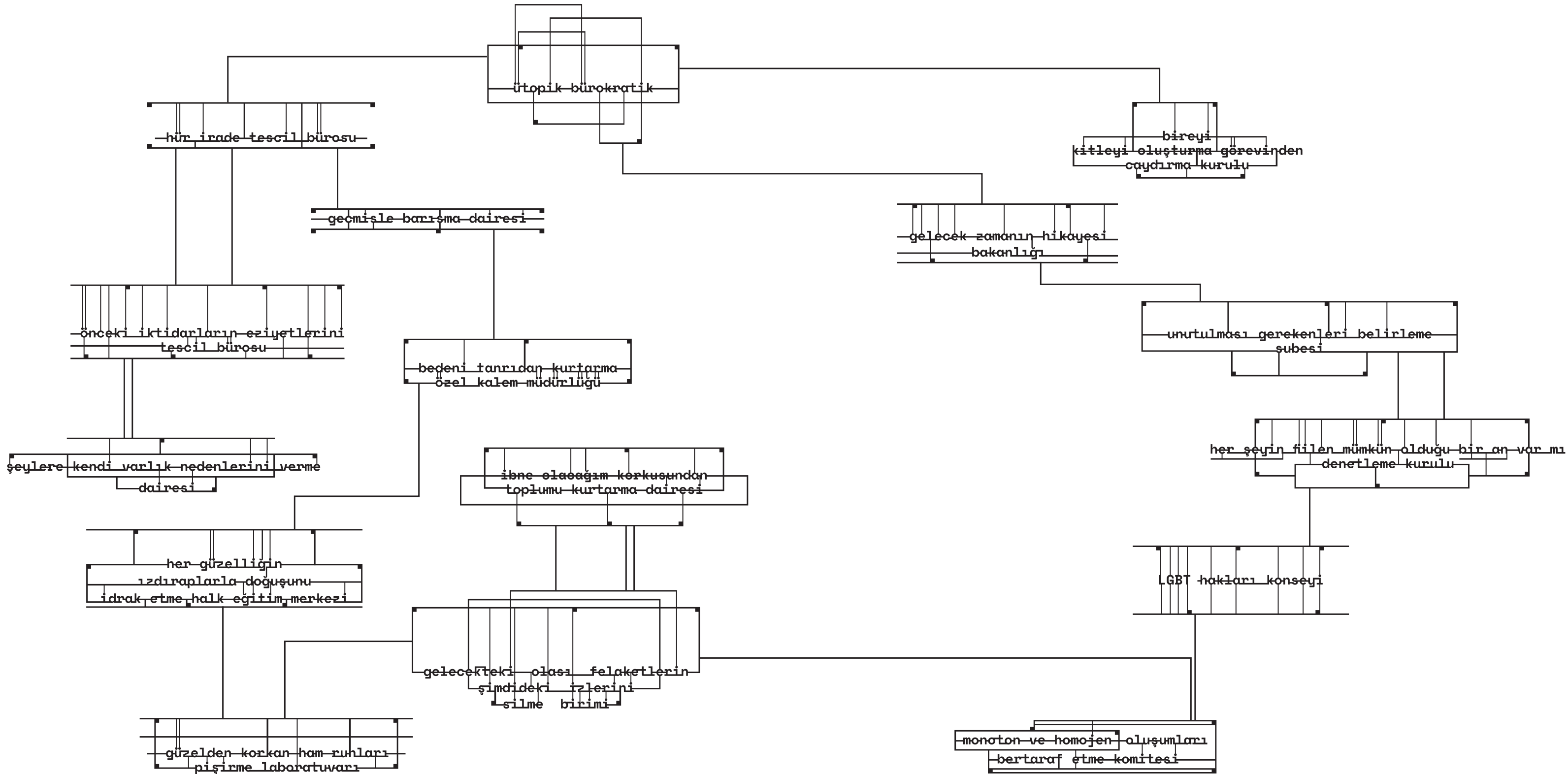
24 fiil ile çekilmiş şiir

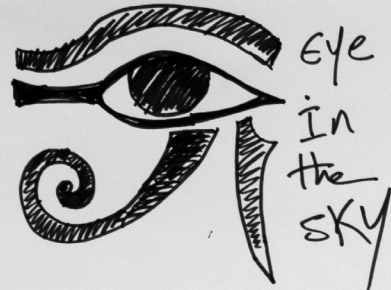
olumlu	ben sen o biz siz onlar	ağlamak açılmak anlatmak bağırarak büyümek değişmek	ağlayacaktım açılacaktın anlatacaktı bağıracaktık büyüyecektiniz değişecektiler
olumsuz	ben sen o biz siz onlar	gelişmek görünmek hatırlamak hissetmek inanmak incelemek	gelişmeyecektim görünmeyecektin hatırlamayacaktı hissetmeyecektik inanmayacaktınız incelemeyecektiler
olumlu soru	ben sen o biz siz onlar	izlemek kaçmak kaybetmek konuşmak kullanılmak kurtulmak	izleyecek miydım? kaçacak mıydın? kaybedecek miydi? konuşacak mıydık? kullanılacak mıydınız? kurtulacaklar mıydı?
olumsuz soru	ben sen o biz siz onlar	oynamak ödemek öldürmek paylaşmak sevmek yazmak	oynamayacak mıydım? ödemeyecek miydin? öldürmeyecek miydi? paylaşmayacak mıydık? sevmeyecek miydiniz? yazmayacaklar mıydı?

Gelecekte Bir Ülke İçin Fikirler

Ideas For A Future Country

Clubhouse'da
herkes co Founder
Reelde hepimiz issiziz
İstanbul ve işe yerleştirme
Bakanlığı

GOOD
VIBES
ONLY

clubhouse

ÇÖZENE
AŞK
OLSUN

Acaba Ne Zaman
Güzel Bir Ülkeye
Uyanacağız Baloncucu...

SANATSIZ
KALAMAYANLAR
DAİRE BAŞKANLIĞI

SEKS
SİGA
İK

Zihinden Aydınlatma
Komitesi

YAPAY ZEKÂ
MUHASEBE
İŞLERİ

BİR İDEOLOJİNİN
PEŞİNDEN KÖRÜ
KÖRÜNE GİTMEMEK!

#sevgi koronacak ♡

POZİTİF DÜŞÜNMEYE
TEŞVİK
GN. MÜD.

#f

ZOR-BA İŞLER
MÜDÜRLÜĞÜ

KUTUPLARI
ERİTME BAKANLIĞI
(ve toplum yok olur)

Entellektüellerin
Eziyetlerini Dinleme
Çare Bulma
KURTARMA

BAŞ KALDIRAN
MEMELERE
ALLAH NE YAPSIN!!!
MEPO

"Akademi
Biat
Etnaz"
mottosu ile

ÖĞRENCİ

Doğum
Kontrol

- Gelecek nesil gelmesin -

KÖLE GİBİ GALIŞMADAN
HAYATI KEYİFLE
YASAYABİLİRSİN
EĞİTİM MERKEZİ

DMO

Her ne yapıyorsan anı
yasa geçmişte veya
gelecekte dma o anda
ol.

Hilal

Kimse Müziğine
Karışmasın

ENTELLEKTÜELLERİN
EZİYETLERİNİ
DİNLEME, ANLAMA
ÇARE BULMA

ELA

KOM

KOMİTESİ

bürosu

ENSTİTOSU

26

İMHA EDEN
DAİRESİ

NO Q uerphobia
(kuirfobiye hayır!)

Elgin Karagöz
@elgin0

Terbiyesiz ve
Ahlaksızları Seçme
Başkanlığı

VAROLUŞGULARA
ÖZGÜRLÜK!

Gizli Siir
Okuru Örgütü
Gşöö

HURRY UP
WE DON'T
HAVE
TIME BAKANLIĞI

Omadiğ
anlatmak
S
Bilim Kur

Beko Sorunun
Görmekten sorumlu
Kurul

"UZAY"
BAKANLIĞI

Mutluluğun yemini
düşmanlarını imha
bakanlığı.

Tahakkümün her
veshesini mutlak şekilde
yok etme bürosu

norisizm ve
ironi Konseyi

"Benim de kört arkadaşım var
çok iyi insanlardır yaay!"

DARBELERİ
ÖNLEME
BAKANLIĞI!

DONSUZ
GEZENLER
ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ

Üniversiteler

Tafraya Geçiş
Yok Bakanlığı

LEB DEMEDEN
LEBLEBİYİ ANLAMA
KOMUTANLIĞI

DANS

Bakanlığı, ...

GELECEKTE BİR ÜLKE İÇİN
FİKİRLERİ GECMİŞE
GÖMME DAİRESİ.

HAYAL↑
İTHALAT↑
HAYAT↑
İHRACAT↓

Yok öyle bir şey!

AaAaAaaaaAaaaAaa
aAaaaaAaaaaAaaaAaa
AaaaaAaaaaAaaaaAaa
AaaaaAaaaaAaaaaAaa
aAaAaaaaAaaaaAaaa

BU KADAR BASTIRIL-
MIŞLIK

UMUTSUZLUĞA
ALIŞMAMA
DAİRESİ

Saatleri
ileri/geri
alma

Kaldırımında yürüyorum,
 elimde ağır bir bavul. Yalnız bir terslik var,
 bavul tersine ağır. Dünyada yerçekimi aynen
 devam ediyor fakat sadece bavullar yukarı çekiyor.
 Yani kolum havada, sıkıca tuttuğum koca bavulu
 gökyüzüne kaçırmamaya çalışıyorum. Kaldırım
 kalabalık, pek çok insan içinde benim gibi başkaları
 da var. Valizler, ağır çantalar havada yan yana
 yürüyoruz. İleride bakıyorum biri kaçırmış elinden,
 bavul gökyüzüne yükseliyor.

Dream

I am walking on the sidewalk, with a heavy suitcase
 in my hand. But something feels wrong, the suitcase
 is heavy on the wrong side. The gravity still exists in
 the world, but it is only that suitcases pull upwards.
 So, my arm is in the air, I try not to miss into the sky
 the huge suitcase that I hold tightly. The sidewalk is
 crowded, there are others like me among many people.
 Suitcases and heavy bags in the air, we are walking
 side by side. And I see someone ahead slipping it
 through her fingers. The suitcase rises to the sky.

8.12.2019

